DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 16 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 201. SZÁM. 1929 SZEPTEMBER 6. PÉNTEK.

16 FILLÉR

A kisantant katonai szövetsége Magyarország ellen

Kisántánték megint felette kellemetlen leleplezések révén jutottak abba a helyzetbe, hogy az egész világ sajtó elitélőleg foglalkozik velük. Hogy nevén nevezzük a gyermeket, hát bizony az már több, mint perfidség, amiről most a „Journál de Geneve“ svájci lap lerántja a leplet. Lerántja pedig ugy, hogy kisántántékon nem sok becsület marad még a diplomácia százráncu köntösének kendőzése alatt sem. — A svájci lap egyenesen reájuk olvassa, hogy a béke ellen dolgoznak, sőt veszélyeztetik ostoba, elbizakodott és inkább nemtelen mint nemes terveikkel azt a jól, rosszul agyontákolt világbékét.

De most már lássuk, hogy mit is akarnak a Kárpátok körül elhelyezkedő szomszédok elbizakodottságukban, pöffeszkedő jó dolguk-ban. Sem többet, sem kevesebbet, mint állandó jármot, sőt szeges jármot, olyan középkori, egész testre szabott spanyol - csizmát akarnak szabni szegény, árva Magyarországra. A svájci lap leleplezése szerint a kisántánt katonai szövetséget kötött arra az esetre, hogy minden tekintetben, minden eshetőségben Magyarország legyen az ütköző pontja. Hogy érthetően megmagyarázzuk olvasóinknak a szövetséget, hát egy-két példát hozunk fel. Mondjuk, hogy Románia háboruba keverednék a távoli Monaccóval, akkor a kisántánt többi tagjai természetesen segitik, s Románia az armata gloriózával pedig egyenesen Magyarországon vezetné keresztül a támadást. Vagy, ha Magyarország „olyan vakmerő lenne“, hogy megtámadná valamelyik dicső alakulását a kisántántnak, ugy menten és menthetetlenül visszatámadná minden tagja a kisántántnak szegény, árva Magyarországot. Tehát, törik, szakad, de Magyarország minden tekintetben hadfelvonuló, hadak utja lenne, illetve lesz is kisántánték szerint. Vagyis röviden szólván az a bizonyos farkas és bárány mese minden háborus alkalommal megismétlődnék Magyarországgal szemben. Sőt — horribile dictu! — még csak semlegességet se vállalhatna szegény hazánk, ha ugy hozná bősz kedve kisántántéknak, hogy háborut játszanak.

Kinos feltünést keltett nemcsak kisántántéknál, de világszerte a svájci lap leleplezése és most a régi recept szerint igyekeznek mosakodni ők, az ártatlanok, a kis csendesek, akik pedig immáron tiz esztendő óta minden évben szigoruan és előirás szerint a trianoni határok mentén rendezik meg hadgyakorlataikat. Ugy, ahogy azt a svájci lap leleplezi. Ugyanazokat a helyeket tartják hadgyakorlati főpontoknak és van bátorságuk és merészségüknek határtalan perfidsége arra, hogy im, most mindent tagadjanak...

Hát kisántánt uraim, csak rajta tagadjanak, hazudozzanak, de a világ ugy is tudja, hogy a „Journal de Geneve“ nem szopta a kisujjából azt, amit elmondott és kitálalt a megrőkönyödő világ asztalára. Az ilyen szerződés nemcsak lelkisimeretlen, nemtelen, bét bontó és komisz célu, de egyenesen a világbékét megcsufoló, a kisántánt létjogosultságát felrugó egyezmény, s ideje, hogy az égig növekvő balkáni hősöknek a körmére koppintsanak a nagyok!

Briand nagy beszéde Genfben a háboru ellen és az európai államok szövetsége érdekében

A Népszövetség közgyülése. — Az európai államok szövetségéről a jövő évben már konkrét formában tárgyalnak. — Az optánsügy pénteken kerül napirendre.

Genf, szept. 5. A Népszövetség közgyülésének csütörtök délelőtti plenáris ülésén elsőnek **Hymans** belga fődelegátus szólalt fel az évi jelentés általános vitájában. — Az évi jelentésből megállapitható — mondotta Hymans — hogy a lefolyt évben tovább haladt előre a népek politikai és gazdasági békéjének megszilárditása. Ezzel kapcsolatban kiemelte a Kellogg-szerződés jelentőségét. Ez a szerződés, amely elitéli a háborut — nemcsak az államférfiak bölcs belátásának felel meg, hanem a népek érzelmeinek is, mert **a népek irtóznak a háborutól és békére áhitoznak.**

Hymans szükségesnek mondotta hogy a békét ne csupán jogi vonatkozásban rendezzék, hanem **büntetőszankciókról is gondoskodjanak a szerződésszegő féllel szemben.** A háboru veszélyét csak akkor kerülhetik el, ha az a fél, a mely a fegyveres erőszakhoz akar folyamodni, tudja, hogy a népek egységes tömörülésével találja magát szemben.

Beszéde további folyamán Hymans a gazdasági ellentétek kiküszöböléséről és a népek gazdasági együttmüködésének előmozditásáról szólott. **Le kell bontani a vámsorompókat és lehetővé kell tenni a szabad árucserét, mert csak igy érhető el a gazdasági leszerelés.**

BRIAND BESZÉDE.

A következő szónok **Briand** volt, aki zsufolt padsorok és karzatok zúgó tapsától kisérve lépett a szónoki emelvényre. — Briand nagy szónoki sikert aratott ma és lelkes hitvallása a békéről mindenkire mély hatást tett.

Bevezetőben a francia miniszterelnök utalt arra, hogy tiz éve áll már fenn a Népszövetség. — A Népszövetség ma már páratlan erkölcsi erőt képvisel a népek történetében. Már most a nagy kérdés azt, hogy mit fog csinálni ezzel az erkölcsi tőkével és azzal a bizalommal, amelyet a népek beléje helyeznek.

Briand a béke megszilárditására irányuló törekvésekkel foglalkozva, rámutatott arra, hogy mindaz, amit ezen a téren az utóbbi időben tettek, a Népszövetség szellemének sugalmazására történt. Utalt a locarnói szerződésre, majd részletesen fejtegette a párisi szerződést. Ezek a szerződések rendkivül nagy haladást jelentenek a népek életében és nagymértékben hozzájárulnak ahoz, hogy a népek egymáshoz való közeledését előmozditsák.

Meg kell azonban állapitania, hogy sulyos hézag mutatkozik a Népszövetség müvében, amelyet ki kell tölteni. Az egyességokmány rendelkezései ugyanis nem zárják ki teljesen a háboru lehetőségét.

A Népszövetség nem fejezte be munkáját a háboru elitélésével. Kötelességének csak akkor tesz eleget, ha mindent elkövet a háboru megakadályozására és a háboruskodás megtorlására.

A Népszövetség nem volna méltó nevéhez, ha visszautasitaná azt a jogát és kötelességét, hogy **teljesen kiküszöbölje a háboru lehetőségét és méltó büntetésben részesitse a háboruskodót.**

Briand ezután a hágai tanácskozások eredményének jelentőségét méltatta. Voltak e tanácskozások folyamán nyugtalanitó pillanatok is, de mégis sikerült célhoz érnimert a béke gondolata hatotta át a tárgyaló feleket, akik teljes mértékben átérezték, hogy ha nem tudnák megoldani a problémákat, az sulyos csapás lenne a béke müvére. Az egyes nemzetek külön érdekei felett ott lebegett a közös cél, amelynek biztositására nem volt szabad visszariadni semmifele áldozattól.

Briand ezután **a leszerelés** kérdésével foglalkozott. Szent kötelesség terheli a Népszövetség tagállamait, hogy eleget tegyenek annak a kötelezettségnek, amelyet ebben a tekintetben a népszövetségi egyességokmány nyolcadik cikke ir elő. A probléma azonban sulyos és szorosan kapcsolódik össze a biztonság kérdésével. Meggyőződése az, hogy kölcsönös jóakarattal és erőfeszitéssel sikerül megoldani ezt a problémát, s reméli, hogy a leszerelést előkészitő bizottság már rövid időn belül megkezdheti a gyakorlati megoldás érdemleges munkáját.

Beszéde további folyamán Briand részletesen nyilatkozott **az európai államok szövetségének kérdéséről.** Ez a gondolat nem uj keletü és már régen foglalkoztatja ugy a filozófusokat, mint a gyakorlati politikusokat.

Az a meggyőződése, hogy a földrajzilag egymásra utalt népek között szorosabb kötelékeket kell teremteni.

Az európai szolidaritás kialakitása nemcsak gazdasági, hanem politikai és szociális szempontból is rendkivül üdvös eredménnyel járhat.

Reméli, hogy a jövő közgyülésen ez a gondolat korkrét formát ölthet.

A kötelező döntőbiráskodás jelentőségéről szólva, Briand örömmel üdvözölte azt a bejelentést — hogy Anglia is hozzájárul a hágai állandó nemzetközi biróság statutumának fakultativ záradékához. Ezzel kapcsolatban bejelen

Briand, francia miniszterelnök.

Vásárlásainál elsősorban magyar árut kérjen!

tette, hogy Franciaország szintén meg fogja ujitani csatlakozását a mostani közgyülés folyamán.

Briand lendületes szavakban hirdette, hogy nem szégyen az a népekre nézve, ha a döntőbiráskodáshoz fordulnak vitás kérdéseik rendezése céljából és ha alávetik magukat a bíróság ítéleteinek.

A háboru véres pusztitásánál és brutalitásánál előbbre való az igazság keresése és az ellentétek békés szabályozása.

Befejezésül hangoztatta, hogy a Népszövetségnek sikerült a multban sulyos problémákat rendezni és

sikerült már-már kitörőben levő háborukat is megakadályoznia.

Elnémitotta az egymásnak szegezett ágyukat: müködésének ez a legnevezetesebb és legfontosabb eredménye. A Népszövetség nagy erkölcsi ereje érvényesül akkor, amikor az álamok most az összeütközések esetében a békés megoldások lehetőségét keresik, holott korábban csupán a fegyveres erő alkalmazásában látták az egyedüli megoldást. De vannak ma is sötét ellenségei a békének.

üldözni kell kimélet lenül azokat, akik meg akarják mérgezni a lelkeket és a háboru csiráját akarják ébültetni. Meg kell óvni a jövő nemzedéket ettől a mérgezéstől és meg kell tanitani egymás kölcsönös megbecsülésére.

Ha ez az uj szellem bekövetkezik, nem lesz szükség mesterséges eszközökre, hogy a békét fentartsák és megóvják.

A beszéd elhangzása után percekig zugott a taps és számosan siettek Briand üdvözlésére.

Genf, szept. 5. Briand francia miniszterelnök a mai közgyülésen tartott beszédében az európai államok szövetkezéséről még bejelentette, hogy *még a mostani ülésszak folyamán megkéri az európai nemzetek képviselőit, foglalkozzanak félhivatalosan ezzel a gondolattal és ajánlják megfontolás céljából kormányaiknak figyelmébe, hogy a jövő évi közgyülésen konkrét formában tárgyalhassák a kérdést.*

PÉNTEKEN KERÜL NAPIRENDRE AZ OPTÁNS-PER

Genf, szept. 5. A péntek tanácsülés napirendjén utolsó előtti helyen áll a magyar kormánynak az optáns-ügyre vonatkozó kérelme, mely a trianoni békeszerződés 239. cikke, továbbá a népszövetségi egyezségokmány 13-ik cikének 14. szakaszán alapul.

A rajnai angol katonák karácsonyra otthon lesznek.

Genf, szept. 5. Henderson angol külügyminiszter ma este a rádióban a hágai konferenciáról és a népszövetségről beszédet mondott és a többek között kijelentette — hogy **a rajnai britt katonák karácsonyra otthon lesznek.** — Henderson kijelentette, hogy a hat angol dominium még mostan a népszövetségi közgyülés befejezése előtt bejelenti csatlakozását a kötelező döntőbiráskodás fakultativ záradékához.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Véres események a szerb-bolgár határon

Belgrádból jelentik: Szeptember 4-én éjszaka a 14. számu bolgár határállomás közelében

a bolgár határőrség gépfegyverrel két sortüzet adott le, majd bombákat robbantottak és lövöldöztek.

Hajnalban fenyegető kiáltások közepette Kovacsevics és Jankovics jugoszláv határőrparancsnokokat igyekeztek provokálni, de ezek nem reagáltak. — A provokativ cselekmények **bolgár területen ját szódtak le és azokat ujabb robbanások követték.** — 6 órakor Vasziliev bolgár kapitány egy megsebesült bolgárkatonát hozott át a határon azt állitotta, hogy

a szerb területről átszökött komitácsik sebesitették meg és kilátásba helyezte, hogy az egész jugoszláv határállomást felrobbantja megtorlásképpen.

De a türelmes jugoszlávok éppen ugy, mint az előbbi kisérleteket, ezt a provokálást is hidegen fogadták.

Minden részletében leleplezték a kisantant titkos katonai szerződését

A csehek Pozsonynál, a románok Szatmár és Temesvár környékén vonulnának fel Magyarország ellen. — Közös fővezérlet, együttmüködés.

A *Journal de Geneve* részletesen ismertette azokat a katonai szerződéseket, amelyeket a kisantant államok kötöttek egymással s amelyekről eddig csak mint valószinüleg létező megállapodásokról beszéltek. A cseh—jugoszláv, a cseh—román és a román—jugoszláv katonai egyezmény Magyarországot közvetlenül érintő lényege az, a három állam mozgósitási és csapatösszevonási, felvonulási kötelezettséget vállalt Magyarországgal szemben, még akkor is, ha Magyarország valamelyik kisántánt állam másfelé irányuló háborus konfliktusa esetén megtartaná sem legességét.

A cseh—jugoszláv egyezmény szerint Csehszlovákia jugoszláv—olasz háboru esetén Pozsony környékén vonja össze csapatait még akkor is, ha Magyarország semleges marad. Ha Magyarország támadólag lép fel, a cseheknek és jugoszlávoknak együtt kell müködni a magyarok ellen.

A cseh-román egyezmény szerint ha Magyarország megtámadja valamelyik szerződő felet, a másik félnek azonnal támadni kell. Ha a szerződő felek valamelyikét idegen hatalom támadná meg s Magyarország semleges marad, a cseh had erőt a magyar-cseh határvonalon végig fel kell vonultatni, a románok Szatmár és Temesvár körül vonnák össze csapataikat.

A román—jugoszláv szerződés Bulgáriát és Szovjetoroszországot is érinti. Ha Magyarország valamely szerződő felet megtámadja, a másik fél azonnal támad és Bulgáriával szemben életbelépteti a biztonsági rendszabályokat abban az esetben is, ha Bulgária semleges marad. Egy orosz—román háboru esetén, abban az esetben, ha Oroszország támad, Jugoszlávia tartozik hadat üzenni Szovjetoroszországnak.

A szerződések szabályozzák a közös fővezérlet, felszerelés és az erőkifejtés egységesitésének kérdését is.

Ezek a katonai szerződések a mi számunkra nem jelentenek meglepetést. Tudtuk, hogy ilyen szerződések vannak, a Journal de Geneve leleplezése csak megerősitette ezt a tudomást, nyilvánosságra hozta a kisantant Magyarország ellen irányuló felvonulási tervét, megtudtuk azt, hogy Pozsony, Szatmár és Temesvár az a három pont, ahol a kisantant katonai erőit összepontositanák katonai konfliktus esetén.

De nemcsak mi tudtuk meg, hanem megtudta az egész világ, megtudták a nagyhatalmak, amelyek évek óta az örök békét prédikálják és eddig szó nélkül türték azt a lázas fegyverkezést, amely az utódállamokban folyt a lefegyverzett Magyarország ellen — a most leleplezett katonai szerződések szolgálatában.

Genfben igen nagy hatása volt a leleplezésnek. A jugoszlávok próbálták cáfolni a szerződést, a Journal de Genéve azonban fentartja cikkét és fentartja kommentárjait is, amelyet a cikkhez füzött: *az ilyen szerződés csak ártalmára lehet a békének*, mert a Népszövetség azért van, hogy a béke fentartásáról gondoskodjék.

A népszövetségi közgyülés egyik legélénkebben tárgyalt ügye ez a leleplezés, amelynek következményei ma még beláthatatlanok.

BUD JÁNOS LETETTE AZ ESKÜT.

Budapestről jelentik: Bud János kereskedelemügyi miniszter ma délelőtt letette az esküt a kormányzó kezébe. Az eskütételnél jelen voltak: *Vass* József helyettes miniszterelnök és *Perényi* Zsigmond báró v. b. t. t., országgyülési képviselő, mint zászlósurhelyettes. Az eskümintát bárcházi *Bárczy* István, miniszterelnökségi államtitkár olvasta.

Az eskütétel után a kormányzó magánkihallgatáson fogadta Bud János kereskedelemügyi minisztert és Vass József helyettes miniszterelnököt.

A BUDAPESTI NEMZETKÖZI SAKKVERSENY ÁLLÁSA.

Budapest, szeptember 5. A budapesti nemzetközi sakkverseny részvevői ma délután a függő játszmákat fejezték be. Brinkmann győzött Canal ellen, Thomas Brokess ellen, ugyancsak győzött Przepiorszka is. A másik három függő játszma, vagyis Canal Przepiorszka, Colle Wandenberg, Brokess Vajda közti félbeszakadt játszmák mind remivel végződtek. A sakkverseny mostani állása a következő:

Capablanca 3 és fél, Havas (Magyarország), Rubinstein (Lengyelország) 3, Przepiorszka (Lengyelország), Tartakover (Franciaország) és Vajda (Magyarország) 2 és fél, Canal (Peru) és Wandenberg (Hollandia) 2, Minticelli (Olaszország), Thomas (Anglia) és Steiner (Magyarország) egy és fél. — Colle (Belgium) és Brokess (Csehország) 1, Brinkmann (Németország) egy fél.

KÉT MOTOROS VONAT ÖSSZEÜTKÖZÖTT CSEHORSZÁGBAN.

Pilsen, szeptember 5. Teufelsmoner és Kienberg állomás közt két motoros vonat összeütközött, hét ember könnyebben megsebesült.

Gond nélkül él, ha

füszert, csemegét és italt, stb.

Pálffynàl vásáról.

Kossuth ucca 7. szám. Telefon 13-49.

Vásároljon könyvre, havonként egyszer fizet.

Friss töltésü HARMAT VIZ állandóan kapható

Antiquár

Tankönyvek féláron

kaphatók

Kultura

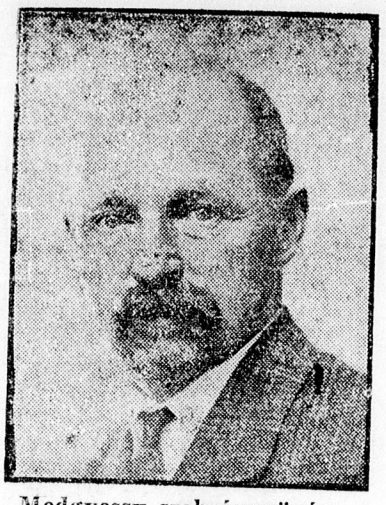
antiquáriumban, Szent Anna-u. 3

Müvészi bronzszobrok kerülnek a Déri-muzeum elé

Medgyessy Ferenc szobrászmüvész tanácskozás a városházán, ahol egy uj szobrásztehetséget is felfedeztek. alkotásai az uj szobrok. — Müvészi

A Déri muzeum müvészi tervezői: Györgyi Dénes és Münnich Aladár, az épület főhomlokzatának előterén **négy talapzatot készittettek, abból a célból, hogy ott majd müvészi szobrokat helyeznek el.** Erre a célra a város 20.000 pengőt irányozott elő a költségvetésben, a szobrok elkészitésére pedig **Medgyessy** Ferenc, debreceni származásu, országos hirü szobrászmüvész kapott megbizást.

A négy szobor közül **kettőnek ki-**

Medgyessy szobrászmüvész, az allegorikus szobrok alkotója.

csinyitett mintáját Medgyessy már el is készitette és tegnap délben bemutatta dr. Vásáry István polgármesternek. Jelen voltak még dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok, Borsos József müszaki tanácsos, dr. Ecsedi István muzeumigazgató, Sennyey Oláh István festőmüvész és a hirlapirók.

A szobrok **mindegyike egy-egy szimbolum** lesz. A bemutatott minták közül az egyik fekvő női alakot ábrázol, amely a képzőmüvészetet, a másik szobor pedig fekvő férfi alak, a tudományt szimbolizálja.

A szoborminták mindenkinek meg nyerték tetszését. Természetesen meg kellett vitatni azt is, hogy milyen anyagból készitsék a szobrokat. Vásáry István polgármester legszivesebben fehérmárványból csinálttatta volna a szobrokat, ez azonban nem elég állóképes, emellett a legdrágább és a szabadban leghamarabb piszkolódik is.

Számitásokat tettek arra vonatkozólag, hogy egyéb anyagból mibe kerülnének a szobrok. Megállapitották, hogy haraszti kőből 22.000, ruskicai márványból 32.000, bronzból pedig 22.000 pengőbe kerüine.

A megjelentek általában a **bronzszobrok** mellett foglaltak állást, annál is inkább, mert igy örökéletü szobrokat kapnak s az egyes alakok testrészei szabadabb formába önthetők; nem szükséges figyelemmel lenni arra, hogy az egyes részek között, mintegy alátámasztás-szerüen, kőanyagot hagyjanak.

A polgármester azon az álláspon ton volt, hogy bár a költségvetésben csak 20.000 pengő az előirányzat, de néhány tételnél megtakaritás lesz, ugy, hogy a 8000 pengő hiányt még ki lehet hozni.

Dr. Vásáry István polgármester végül is ugy döntött, hogy a szobrok bronzból készitendők el.

Ezután a polgármester a jelenlevőket Medgyessy müvésszel együtt a belső szobába invitálta, ahol négy szobrot mutatott be: egy kompoziciót és három portrét és pedig — Ady Lajos tankerületi főigazgató, S. Szabó József ny. igazgató és Csürös Béla rajztanár szobrait.

Medgyessy Ferenc kijelentette, hogy a szobrok általában igen sikerültek. Mindjárt meg is kérdezte, hogy kinek a munkái?

Vásáry polgármester mosolyogva tette fel a viszontkérdést:

— Megérdemli, hogy ösztöndijjal segitse a város a szobrászt, ha az illető 17 éves?

Általános meglepetés kisérte a szavakat, mert — amint azt az országos nevü Medgyessy kijelentette, — az illető nagyon tehetségesnek látszik s feltétlenül megérdemli a támogatást. Kérte, hogy küldjék el hozzá is, mert utbaigazitást akar a fiatal müvésznek adni.

Közben kiderült, hogy az illető fiatal müvészt Szoboszlaynak hivják s tavaly a ref. főgimnáziumnak volt a növendéke s már ekkor feltünt ügyes dolgaival. Most Budapestre megy és beiratkozik a Képzőmüvészeti Akadémiára.

Talpba vésett gyári árak!

VILÁGVÁROSOKBAN IS A FOR-EVER

THE FOREVER SHOE

CIPŐ CSAK VEZET BENYÁTSNÁL

Talpba vésett gyári árak!

A zilahi Wesselényi kollégium visszakapta nyilvánosságí jogát

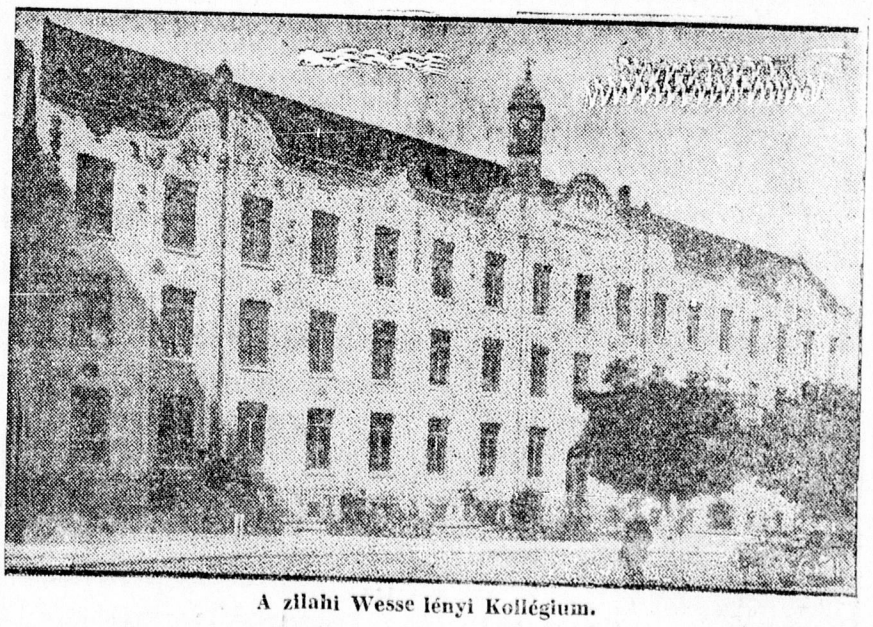
A zilahi Wesselényi kollégium egyike az erdélyi magyarság legrégibb intézeteinek és már bizony közel nyolc esztendeje, hogy a román kormány iskola politikából megvonta az iskola nyilvánossági jogát, amivel aztán az egykor népes magyar iskolát valósággal elnéptelenitette és kitette annak a veszedelemnek, hogy meg kell szüntetni, illetve be kell zárni. A nagymultu iskola, amely az ország nem egy kiválóságát nevelte, többek között igen sok debreceni magas állásu férfit is, mely iskola büszkén valotta tanitványának Ady Endrét s vallja most Románia miniszterelnökét, már éppen az utolsó küzdelmeket vivta a fennállás küzdelmében, mikor hire jött hogy a jelen kormány, főleg pedig az egykori tanitvány, Mániu Gyula intézkedésére visszakapta ismét nyilvánossági jogát és a tanitás a rendes mederben folyhat az ördögi Anghelescu iskola-gyilkolás után. Őszinte örömmel vette tudomásul Erdély magyarsága ezt a minden tekintetben méltányos intézkedést, de ősi iskolája ujra élezonyára sok magyarországi polgár is.

Wesselényi szobra Zilahon.

A Déri muzeum elé tervezett allegorikus szobrok. — Balról a tudomány, jobbra a müvészet szobra.

A zilahi Wesselényi Kollégium.

Iskolai egyensapkák, tornaingek, tornacipők iskolatáskák, cserkészruhák, zsebkések könyvhordószijak legjobb beszerzési forrása az Antalfy Gyula sportáruháza Szent Anna-u. 10-12.

Csillárok olcsóbbak, mint bárhol! a Földvári-csillárgyárban. Széchényi ucca 55. Mágnesgyujtókat, feszmérőket javit — garancia mellett.

Iskola órák pontosak, olcsók Engel László ezelőtt Löfkovits Arthur és Társa ékszerésznél Piac ucca 52. (Megyeháza tövében.)

NÉMETORSZÁGBAN LETARTÓZTATTÁK A FRANKFURTI BIZTOSITÓ KÉT IGAZGATÓJÁT.

Majna-Frankfurt, szeptember 5. A Frankfurti Biztosító ügyében újabb szenzációs fordulat állott be. Az államügyészség letartóztatási parancsa alapján a frankfurti rendőrség őrizetbe vette a biztosító társaság két volt igazgatóját, Beckert és Kirschbaumot, valamint Bruno Fuchsot, a Südwestdeutsche Bank másodigazgatóját. — Kirschbaumot és Fuchsot Frankfurtból, Beckert pedig egy neuheimi szanatóriumból állították elő. A szanatóriumban megjelent egy rendőrfelügyelő a törvényszéki orvos kíséretében, aki megállapította, hogy nincs akadálya a letartóztatásnak.

Az államügyészség a legnagyobb erélyel folytatja a Frankfurti Biztosító és a Südweestdeutsche Bank összeomlásának tisztázását. A szökésben levő Sauerbrey ellen már régebben körözö végzést bocsájtotta ki.

Valamennyi letartóztatott ellen igen alapos gyanú merült fel, hogy a büntetendő cselekmények egész sorát követték el. A három letartóztatottat át szállították a frankfurti törvényszék fogházába. A szóbanforgó büntetendő cselekmények a következők: részvényjogi, hütlenség, csalás, hamiscsöd és letétsikkasztás. Sauerbrey tartózkodási helye még mindig ismeretlen.

GYOMORSAVTULTENGÉS
ellen az orvos Cigelka István- vizet rendel. Árusitja: **Kontsek Géza, Debrecen.**

„Meteorban" szombaton: — **„Az ezüst pók"** misztikus történet 8 felvonásban. Maria Paudler és Walter Rilla val és **„Mindenki tett, nincs tovább"** 7 felvonásban. Harry Liedt kével. Előadások: 7 és 9 órakor.

Mozgószinházak müsorai.

Vigszinház:

Péntek, szombat, vasárnap.
Szeptember 6, 7 és 8.
A kinematografia legnagyobb csodamüve.
Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg! Budapestet megelőzve!
Hans Heinz Ewers világsikert aratott regényének, az „Alraune" nyomán készült:
ARJUNA.
(Alraune.)
Fantasztikus dráma, két rész, 12 felvonásban.
Arjuna (Alraune): Brigitta Helm, Professor ten Brinken: Paul Wegener és Frank Braun: Petrovics Szvetiszláv.
I. rész: Az ördög konyhája.
II. rész: Alraune igazi arca.

Uránia:

Péntek, szombat, vasárnap.
Szeptember 6, 7 és 8.
Tom Mix legizgalmasabb bravur attrakciója:
A PUSZTÁK LOVAGJA.
Erdekfeszitő kalandok. 2 rész, 12 felvonásban.
I. rész: A kincskeresők.
II. rész: Aranyváros.
Kisérő: Fox. világhiradó.
Jönnek, hétfőtől, **Vigszinházban:** „Konzervált szerelem" (Nagyvárosi életképek). George Sidney, Jenn Herholt és George Lewis. Megelőzi: „Násztatsok szálodája" (Tanulságok egy házasság mélyéből). Dorothy Gulliver és George Lewis. **Urániában:** Marokkói menyasszony (Él a hosszu). Keleti dráma. Claudia Vietrix, Jaques Catelain és Lucien Dalsalc. Megelőzi: „Az első csók". (Szerelmi kalandok.) Anny Ondra és Werner Fitschau.

BUDAPEST VÉTELE
PAZAR MÓDON

AKI BUDAPESTET AKARJA HALLGATNI, DE FÉL A FEJHALLGATÓTÓL ÉS A GYENGE KÉSZÜLÉKEKTŐL, ANNAK PHILIPS MEGOLDOTTA EZT A KÉRDÉST.

HA NINCS RÁDIÓ A HÁZÁBAN, MOST VAN ALKALMA OLYAN HANGSZERT BESZEREZNI, MELY JÓSÁGA MELLETT KIVÁLÓ ZENÉT SZOLGÁLTAT.

A PHILIPS KISVEVŐKÉSZÜLÉK EGYIKE AZON KÉSZÜLÉKEKNEK, MELYEKHEZ NEM KELLENEK TELEPEK, ANÓDPÓTLÓK ÉS MÁS HASONLÓ KELLÉKEK. KÖZVETLEN HÁLÓZATI CSATLAKOZÁS - CSAK EGY GOMBNYOMÁS ÉS A KÉSZÜLÉK ÜZEMKÉSZ.

HA A PHILIPS KISVEVŐKÉSZÜLÉKET PHILIPS HANGSZÓRÓVAL — PÉLDÁUL A 2007 EL - HASZNÁLJUK, UGY A ZENEI VISSZAADÁS LEGMAGASABB FOKÁT ÉRJÜK EL.

FORDULJON MÉG MA LEVÉLBEN, TELEFONON VAGY SZEMÉLYESEN RÁDIÓKERESKEDŐJÉHEZ ÉS AZONNAL INTÉZKEDIK, HOGY A PHILIPS KISKOMBINÁCIÓT NÉHÁNY NAPRA AZ ÖN OTTHONÁBAN ÜZEMBEHELYEZZÉK.

PHILIPS

KISKOMBINÁCIÓ
CSAK EGY GOMBNYOMÁS

Vizvezetéket kap a Patai-utca

A Patai uccai háztulajdonosok dr Vásáry Isvtán polgármestertől azt kérték, épittesse ki a vizvezetéket az uccájukban. Kérésük annál is indokoltabb, mert a csatornázást már saját költségükön meg csináltatták.

Dr Vásáry István polgármester a legnagyobb jóindulattal kezelte a Patai uccai lakosok kérését és Borsos István müszaki tanácsossal megtárgyalva az ügyet, elhatározta, hogy a vizvezetéket kiépitteti.

A polgármester a munkát a Világitási vállalattal csináltatja meg. A Patai uccai és a környékbeli lakosság bizonyára nagy örömmel veszi tudomásul a polgármester határozatát, annál is inkább, mert hiszen ezen a részen igen sürü a lakosság.

Lám Dezső rendőrfőtanácsost kerületi főkapitányhelyettesé nevezte ki a kormányzó

Szép kitüntetés érte nagybélai Lám Dezső rendőrfőtanácsost, aki a debreceni rendőrkerületnél teljesit szolgálatot, a kormányzó kerületi főkapitányhelyettessé nevezte ki az ötödik fizetési osztályba.

A kinevezés hire csütörtök délben telefonon érkezett le Budapestről Debrecenbe és percek alatt hire terjedt a főkapitányság épületében. A kapitányság és a kerület tisztikara hamarosan felkereste a kitüntetett Lám Dezsőt, hogy előléptetéséhez gratuláljanak neki.

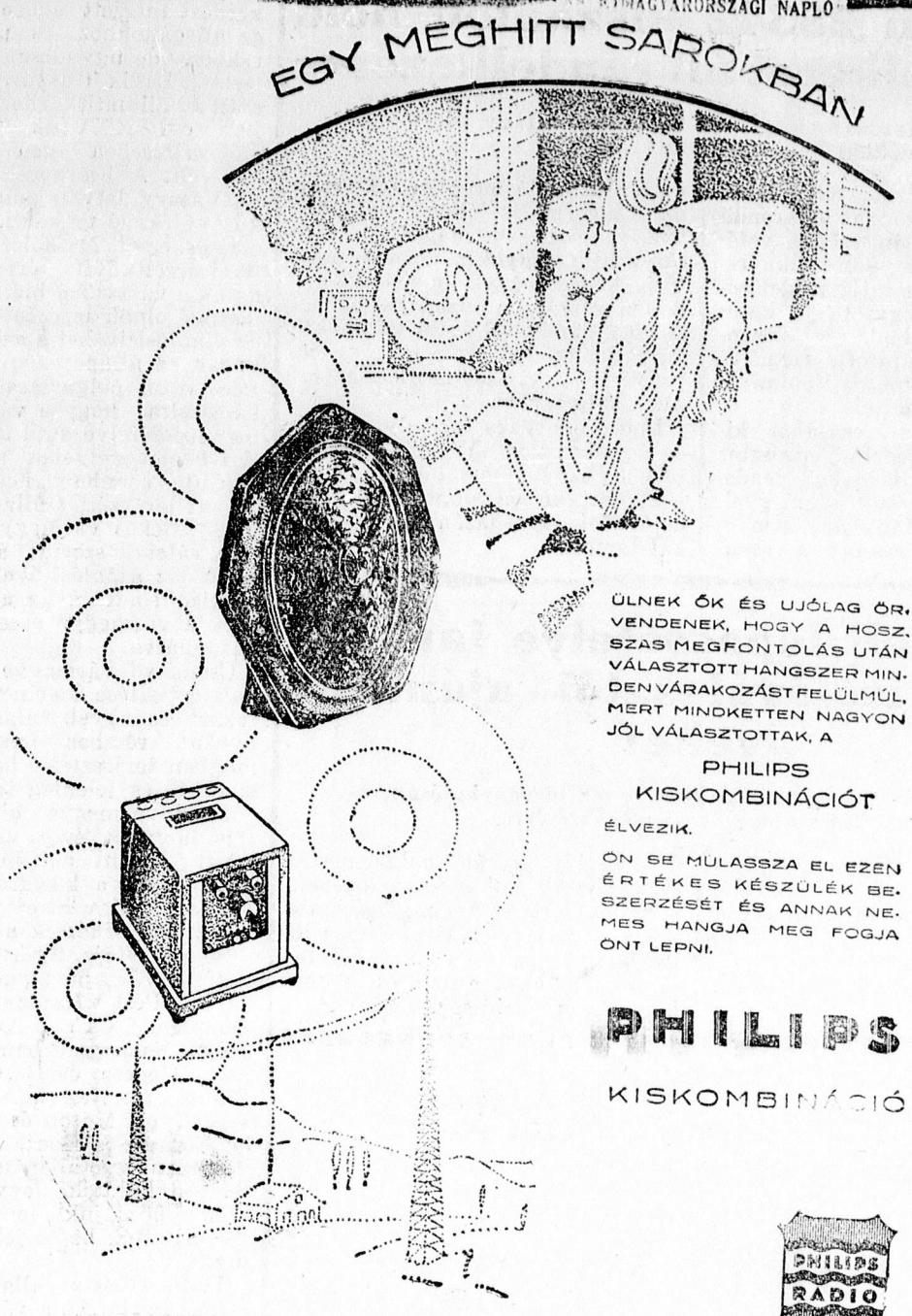
Lám Dezső kitüntetése széles körben keltett örömet, mert a kiváló rendőrtiszt nemcsak a rendőrtiszti karnak egyik legértékesebb és rendkivül szimpatikus tagja, de az uri társadalomban is széles körben közkedvelt és mindenütt szivesen látott tagja az uri társadalomnak. A kitüntetett rendőrfőtisztviselőt 1925-ben helyezték Debrecenbe, amikor a miskolci rendőrkerületet beolvasztották a debreceni rendőrkerületbe. Debrecenbe helyezése óta Lám Dezső a felsőbbség legteljesebb megelégedésre látta el nehéz és felelősségteljes munkáját, aminek legékesebb bizonyitéka, hogy most a belügyminiszter előterjesztésére a kormányzó ebben a szép kitüntetésben részesitette. A szép kitüntetés mindenképen arra érdemes kiváló férfiut ért.

Gambrinusban
állandóan frissen csapolt **sör.** elsőrendü **korok, magyar konyha. Zóna és abonoma Minden este cigányzene.**

TÜZ A BÉCSI JUGOSZLÁV KÖVETSÉG ÉPÜLETÉBEN.

Bécs, szeptember 5. A jugoszláv követségnek és konzulátusnak nagy épület tömbjében ma délután hatalmas tüz támadt, amely a tetőt 500 négyzetméter területen, percek alatt elhamvasztotta. Az oltásnál 8 tüzoló megsebesült.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruháikat 24 óra alatt festek.

Harmincötezer kilométeres ut után Debrecenbe érkezett egy német világjáró

Érdekes vendége van Debrecennek. Ideérkezett Waldemar Herzberger német világjáró, aki rendkivül érdekes vállalkozást folytat. Waldemar Herzberger bentjárt a a „Debreczen" szerkesztőségében, ahol igen érdekes adatokat beszélt el utjáról.

Waldemar Herzberger 1922-ben indult utnak és

Krefeldből kiindulva nyolc év alatt átutazza az egész világot.

Főleg az ipari és szállodai üzemek iránt érdeklődik. Állandó értesitéseket ad az európai nagyobb ujságoknak s ezzel a világismertetéssel szolgálja az idegenforgalom eszméjét.

Herzberger, aki mögött eddig már 35.000 km. gyalogut van, utja befejezésével világutazásáról egy képes utleirást ad ki különböző nyelveken könyvalakban, melyekben az emlékkönyveiben szereplő összes alá irásokat is közölni fogja.

Ha az aláiró cégek részéről anyagi vagy erkölcsi támogatásban részesült, ugy azt egy ilyen tiszteletpéldánnyal fogja meghálálni.

Eddigi utja folyamán már bejárta Amerika államait, Indiát, Japánt és Kinát, mig most hogy utja vége felé közeleg Európa országait látogatja meg.

Járt Olaszországban, Jugoszláviában, most a magyar városokat járja be. Szolnokon, Törökszentmiklóson és Püspökladányon keresztül érkezett meg Debrecenbe. Minden városban meglátogatta a szállodákat, ipari üzemeket és a válalatoktól kapott képes ismertetéseket beragasztotta kollekcójába, *amely már tele van a világ minden államából kapott fényképekkel és prosepektusokkal.*

A német világjáró.

A nemzetközi ujságiró a Bika szállóban szállt meg, ahol — mint mondja, — rendkivül szivélyesen fogadták. Waldemar Herzberger pár napig marad Debrecenben és ez alatt az idő alatt készséggel áll azok rendelkezésére, akik vállalkozása iránt akár üzletileg, akár egyéb szempontból érdeklődnek.

ELFOGTÁK A SZEGEDI CIGÁNY BANDITÁK VEZÉRÉT IS.

Félegyházáról jelentik: Hosszas üldözés után sikerült elfogni a szegedkörnyéki cigány banditák elmenekült vezérét: Rostás Józsefet is. A szerencsés véletlen játszott közre, hogy ártalmatlanná tudták tenni. Kiskunfélegyházán lakik Rostásnak egyik rokona, Kolompár József, kinek Rostás felesége azt irta, hogy beteg, értesitse férjét. A levelet Kolompár elvitte a kiskunfélegyházai cigány putrik birájához és értesitették Rostást. Rostás szerdán reggel meg is érkezett. Tardi János kubikos találkozott Rostással, akit be akart csalni Kiskunfélegyházára, de a cigány nagyon óvatos volt. — Tardi két fiatal paraszt legényt küldött a cigány után, ő maga pedig beszaladt a rendőrségre. A rendőrök és csendőrök körülkeritették azt a kunyhót, amelyben Rostás elrejtőzött. Amikor észrevette, hogy körülfogták, menekülni próbált, de Tardi János utját állotta. Igy sikerült megkötözni a tagbaszakadt, villogó szemü embert, aki már tiz évet ült börtönben betöréseikért.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK HUZÁSA.

5000 pengőt nyert: 71545.

3000 pengőt nyertek: 9581 40666 73643.

2000 pengőt nyertek: 26416 60359.

1000 pengőt nyertek: 16920 26762 49150 62630 83382.

800 pengőt nyertek: 859 4217 43758 44740 53873 58095 64893 71271 75159 81814.

600 pengőt nyertek: 1127 2928 23462 25641 36902 55617.

500 pengőt nyertek: 16291 17814 18400 18795 20199 26099 26026 38128 39622 43997 45572 49287 50151 53497 55813 58513 59377 68825 76555 80984 81602.

400 pengőt nyertek: 196 2330 5882 6484 9549 11694 14824 15428 18598 26490 29994 30020 31829 34248 35390 35461 37853 38371 41874 42524 42716 43705 44667 47913 58131 60402 61226 64100 65979 68725 71703 74234 75168 78203 79298 79981 80157 80276 82789 83878 83945.

300 pengőt nyertek: 117 820 931 2904 3437 7305 7379 7643 7646 8239 8411 11896 12193 12566 15036 15758 18054 18631 18722 19675 21299 23094 23568 24757 24937 25008 25050 26046 26265 27485 28931 29654 29909 31373 31715 32917 33262 33579 33664 34604 36257 36507 36593 38123 38133 39710 41102 41853 42329 42929 43823 44804 44972 45276 46298 46620 47032 48125 51085 51455 52152 54134 54163 57030 57139 57651 57817 59915 60300 63006 64289 65578 65786 66907 67022 69502 70687 72442 72917 75224 75792 76281 76686 76925 77419 77542 78803 79048 79590.

TIZENNYOLC HALOTTJA VAN AZ OLASZ LŐPORGYÁRI ROBBANÁSNAK.

Milanó, szept. 5. A monti-chiarii lőporgyárban történt szörnyü katasztrófának eddig 18 halottja van, ez a szám azonban minden bizonnyal még emelkedni fog, miután 8 sulyos sebesült a halállal vivódik. A bresciai kórházban 22 sulyos sebesültet ápolnak. A robbanás okát még nem állapitották meg, azt hiszik azonban, hogy a szerencsétlenséget az egyik munkásnő elővigyázatlansága okozta. Az illető munkásnő kézzel tolt a földön egy lőporos ládát és ugy látszik, hogy a surlódás gyujtotta meg a ládát. A tüz pillanatok alatt a többi lőporládára is átterjedt és néhány perc mulva már az egész gyárépület lángokban állott. A mentési munkálatokat a vizhiányon kivül az a körülmény is megnehezitette, hogy az ablaktáblák belülről voltak lezárva, ugy, hogy a tüzoltóknak olvasztókészülékkel kellett kinyitni a vasablakokat.

A munkásnők, mint égő fáklyák, menekültek a borzalmas lőporrobbanás szinhelyéről.

Milanó, szeptember 5. A lőporkeverő épületben tüz ütött ki, igy keletkezett a robanás, melynek ereje maga alá temetett 37 munkásnőt. A munkásnők közül 17-en meghaltak, 20-an sulyosan megsebesültek. A szomszédságból sikerült a 150 munkáslánynak és férfinak még idejekorán szabadba menekülni.

A robbanás olyan hatalmas volt, hogy messze Bresciától, Ghediven repülőtéren is hallották a detonációt.

A tüzoltóságnak és a katonaságnak feladata az volt, hogy a rengeteg mennyiségü dinamitot megóvja a felrobbanástól. Szakértői vélemény szerint a nagy melegben a lőpor önmagától gyuladt meg. Borzalmas látvány volt, mikor a munkásnők, mint égő fáklyák, rohantak ki a lőporkeverő épületből. Nem lehet tudni, hogy vannak-e még holttestek a romok alatt.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Debrecen város területén 28342 kiszántott hold után 1,133,000 pengő hitelkeret áll rendelkezésre

Jelentés a gazdasági állapotokról. — A debreceni gazdákat nagy károsodás érte a fagy miatt. — A szemes termények ára 30—35 százalékkal kevesebb, mint tavaly.

A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén a távollevő *Surgóth* Jenő gazdasági főtanácsos helyett *Piacsek* András gazdasági felügyelő terjesztette be a mult hónapról szóló gazdasági jelentését, mely a következőket tartalmazza :

A julius havi száraz időjárást augusztus hónapban többszöri bő esőzések követték. A cséplési munkálatokat általában minden gazdaságban befejezték, a zab elcséplése azonban még több helyen folyamatban van.

Kedvező elosztásu csapadékos időjárás a késői tengeri vetések fejlődésére jótékony hatással volt, mig a korai vetésü tengerikre ugy lehet késve érkezett; észlelések szerint ezeknél ugy a cső, mint a szemképződés hiányos. Aggodalomra az adhat még okot, hogy a tulkései tengeri vetés nem fog tökéletesen beérni.

Az aratás és cséplés befejeztével sajnálattal jelenthetem, hogy a fagykárok folytán kipusztult őszi vetéseiket a tavasziakkal pótló gazdák károsodását a pótvetések terméseredményei sem csökkentették, egyrészt mivel a terméseredmények csak közepes átlagot értek el, másrészt, mivel a terméseredményi viszonyok a legkedvezőtlenebbek. *A szemestermények piaci árai a mult évihez képest 30—35 százalékot estek.* A kereslet általában lanyha. A helyi piacon métermázsánként az árpa 13.50—14 P-ért, a zab 9—10 P-ért, a köles 8 P-ért, a csöves tengeri 5—7 P-ért értékesithető. *Ezen lehető legrosszabb értékesitési viszonyok folytán a termelési költségek, hozzávéve a fagy károk miatti munkatöbbleteket, alig térülnek meg.*

Az uj gazdasági évet a gazdaközönség anyagilag már kimerülve kezdi el. Az elmult év csapásai oly sulyos ráfizetéseket eredményeztek, hogy attól lehet tartani, miszerint kivétel nélkül minden gazdaság a mult években bevezetett belterjesebb irányzattól külterjesebb irányzatra kényszerül rá térni, befektetéseit redukálni lesz kénytelen. Különösképen érinti ez a helyzet a sok elemi csapást szenvedett általános magas haszon bérfizetési kötelezettséget viselő bérlő gazdatársadalmat.

A földmivelésügyi miniszter rendeletével azokat a gazdákat, akik őszi, illetve évelői takarmány vetésüket vagy annak egy részét a fagykárok miatt ki kellett irtaniok s emiatt károsodást szenvedtek, minden kiszántott katasztrális hold terület után 40 pengő 8 százalékos kamatozásu, 1930. évi szeptember 30-ig visszafizetendő állami kölcsönben részesitette. A kölcsön folyósitása az OKH, illetőleg annak helyi szervei utján történik folyó évi szeptember 10-ig.

Debrecen város 100 katasztrális holdnál nagyobb területtel biró gazdái részére a Tiszántuli Körzeti Hitelszövetkezet, a 100 katasztrális holdon aluliak részére a Debrecen és Vidéke Mezőgazdasági Szövetkezet folyósitja a kölcsönösszegeket. Debrecen város területén *28342 katasztrális hold kiszántott területnek megfelelően 1 millió 133.680 pengő hitelkeret áll rendelkezésre.*

Továbbá tisztelettel jelentem — hogy a földmivelésügyi miniszter rendelete értelmében a Futura Rt. debrecen kirendeltségénél a fagykárosult gazdák részére **elsőrendü tiszavidéki nemesitett buza vetőmag árát** az igényjogosultak részére a vásárlás napját megelőzőleg legutoljára jegyzett 78 kg-os tiszavidéki buza budapesti középárfolyamában állapitotta meg. A nemesitési feladatot a földmivelésügyi tárca vállalta.

A kormány elhatározásából kifolyólag a kereskedelmi miniszter ez év augusztus 10-én kelt rendeletével a fagykárosult vármegyék területén fekvő fagykárt szenvedett gazdaságok részére a vasuton szállitandó buza- és rozs szalma, lucerna és lóhere, valamint buza- és rozs (vetőmag és konventio) szállitmányokra vasuti szállitási kedvezményt engedélyezett. A kedvezmény a terméynek nemei szerint 40—44—48 és 54 százalékos fuvardij mérséklést jelent, s érvénye 1930 évi április illetőleg junius 30-ig terjed.

Debrecen város házhelyrendezése ügyében dr Vásárhelyi Béla törvényszéki tanácselnök, az OFB kiküldött birája, augusztusban a debreceni városházán tárgyalásokat tartott.

Nem kell lepecsételve tartani a képviselőválasztói ajánlási iveket

Ladik Gusztáv államtitkár és egész sereg törvényhatóság válasza a debreceni megkeresésre.

Tudvalévően **Hegymegi Kiss** Pál a legutóbbi városi közgyülésen interpellációt mondott el a miatt, hogy a legutóbbi képviselőválasztói ajánlási iveket nem lepecsételve őrizték a Városházán.

Az interpellációra válaszolva dr **Vásáry** István polgármester előterjesztést tett a közgyülésnek, hogy rendelje el a vizsgálatot abból a szempontból, hogy ebben az ügyben törvénysértés, szabálytalan eljárás forog-e fenn és kit terhel ezért a felelősség.

Dr Vásáry István polgármester kérdést intézett ebben az ügyben az alispánokhoz és polgármesterekhez, de ugyancsak kérdést intézett Ladik Gusztáv belügyminiszteri államtitkárhoz, akinek az 1925 évi XXVI-ik törvénycikk előkészitésében igen jelentős része volt. A beérkezett válaszokat dr Vásáry István polgármester a közgyülés elé terjeszti.

Kecskemét, Miskolcz polgármesterei arról küldtek értesitést, hogy náluk a választási biztos illetve választási elnök lepecsételve adta át az ajánlási iveket s azokat ugyanabban az állapotban őrizték meg. Pécs város polgármestere is azt válaszolta, hogy a választási biztos lepecsételve adta át az ajánlási iveket, melyeket ugy őriznek, szerinte azonban nem szükséges azokat lepecsételt állapotban őrizni. — Békés vármegye alispánjának válasza szerint a választási biztos az ajánlási iveket lepecsételetlenül adta át s azok jelenleg csak a vármegye pecsétjével vannak ellátva.

Csongrád vármegye alispánjának értesitése szerint az ajánlási iveket és egyéb választási okmányokat, részben lepecsételt csomagban terjesztette be a választási elnök és jelenleg is igy őrzik.

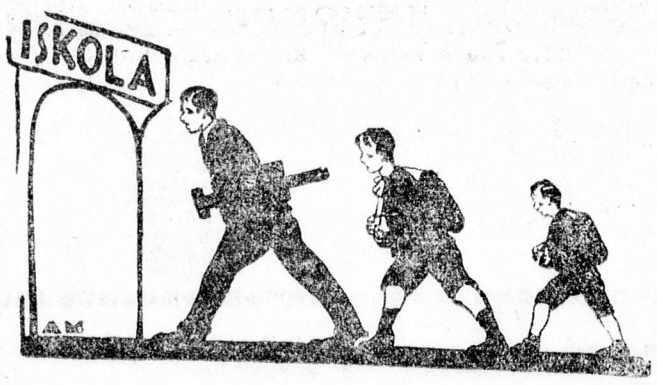
Hajduvármegye alispánja azt irja, hogy az összes választási iratokat részint a belügyminiszterhez, részint a közigazgatási bizósághoz terjesztette fel és még máig sem érkeztek azok vissza.

Sopron, Baja, Győr, Szeged, Székesfehérvár polgármesterei, továbbá Pest vármegye vármegye, Zemplén, Csanád-Arad-Torontál, Tolna, Somogy, Abaujtorna, Szatmár, Ugocsa és Bereg, Baranya, Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, — Vas, Győr, Moson és Pozsony, Zala, Nógrád és Hont, valamint Heves vármegye alispánjai olyan értesitést küldtek, hogy az ajánlási iveket hozzájuk lepecsételetlenül terjesztették be és jelenleg is ugy őrzik.

Ladik Gusztáv államtitkár értesitése szerint az a vélemény a helyes, hogy az ajánlási iveket nem kell lepecsételni és lepecsételve tartani, „főleg azért, mert ha az ajánlási iveken feltalálható az ok a választási eljárás megtámadására (kevés vagy hamis aláirás, stb) ezt csak ugy lehet érvényesiteni, ha az ajánlási ivek hozzáférhetők. Meg kell tehát őrizni azokat, legalább is addig, mig a megtámadás lehetséges, de **nem lepecsételve**, mert különben a megtámadó el volna ütve a hibás adatok megállapitásának lehetőségétől".

*

A beérkezett válaszokból világosan kitünik, hogy Debrecenben a Hegymegi-féle ajánlási ivekkel, illetőleg azoknak pecsét nélküli őrzésével semmiféle törvényellenesség nem történt.

FIU RUHÁT

nálunk

vehet

legolcsóbban

Fiu iskola ruha 6--12 évesig P. 13-tól

Fiu iskola ruha 13--15 évesig P. 23 „

Fiu iskola télikabát 6--10 évesig P. 21-től

Fiu iskola télikabát 11--15 évesig P. 29 „

Ezen cikkek tartósságáért jótállást vállalunk és a tőlünk vett ruhákat díjmentesen javitjuk és vasaljuk.

ALFÖLDI RUHAKÖZPONT

Piac ucca 51. szám.

Főpostával szemben.

Telefon 8-27.

507 Fiat

autó 6 üléses, keveset használt, ujonnan fényezve, esetleg részletfizetés mellett

eladó

Megtekinthető és érdeklődni lehet Hungaria üzemfelszerelési és Áru kereskedelmi Rt-nél, Hunyadi ucca 11. sz.

Megkezdődött az iskola

Segítsünk egy tanulnivágyó szegény diákon

Kaptuk a következő megható és valóban figyelemre érdemes levelet:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Alulirott azon alázatos kérelemmel járulok Önhöz, hogy b. lapjában szerény személyemre az olvasó közönég figyelmét ráirányitani méltóztassék.

Ugyanis a következőkre akarom felhivni és kérni a közönséget: **Én egy 3 gimnáziumot végzett, teljesen szegény fiu vagyok, akinek azonban nincs annyi pénze sem, hogy a negyedik gimnáziumba beiratkozzon,** mivel a mostoha apám teljesen vagyontalan, dohánygyári munkás, akinek csekély heti keresetéből kell fenntartania **hét tagu családját, kik közül még egy kereső sincs.** Az apám — ilyen körülmények közt — **nem tud értem tenni semmit.** Eddig megkaptam jó bizonyitványom alapján az **egynegyed tandijkedvezményt is** és ingyen kapnék a könyvtárból könyveket is. Azonban szüleim még azt a 38—40 pengőt se tudják megfizetni és a szükséges ruházatot sem tudnák beszerezni.

Ezért arra kérem tekintetes Szerkesztő Urat, hogy b. lapjában a közönséget felhivni méltóztassék, hogy pénz és ruházati adományaikkal segiteni kegyeskedjenek, amiért is hálás köszönetemet fejezem ki.

Tóth András,
ref. gimn. tanuló,
Wolafka ucca 16. sz.

Ha olcsó szőrmét akar venni, Adler szücshöz kell el menni!!!
Batthyány-u. 2. Fiók Piac-u. 83

Meinl-kávé
Három csillagos keverék
a legnemesebb fajtákból, inyencek és hozzáértők számára összeállitott, illatos keverék
¼ kg. P. 3.20
Meinl Gyula rt.
Debrecen, Ferenc József ut 59

Tele van a város — kis és nagy diákokkal.

„Egy Atyának gyermekei vagyunk, akiket a vallás nem választ el, hanem inkább összetart.“

Ünnepélyes Véni Sancte a Piarista reálgimnáziumban.

Tegnap nyitotta meg ünnepélyes keretek között a piarista reálgimnázium a kapuit. A kapunyitást ünnepélyes szentmise és az istentisztelet alatt pedig a hagyományos Veni Sancte előzte meg. Közel hétszáz piarista diák vonult a Szent Anna uccai nagy templom boltjai alá, hogy az eljött uj tanesztendőre a Mindenható segitségét kérje, de a diákok mellett igen-igen szép száma volt azoknak a szülőknek is, kik elkisérték gyermekeiket erre a nagy napra.

Kicsi, ijedt szemü elsősök után sorjában jöttek a nyalka növekedők, majd a felsősök immáron itt-ott pelyhedző állal s mikor a templomozás után felálltak az iskola udvarán katonás négyszögben, valamelyes templomi áhitat vett erőt a lelkeken. Csend, fegyelem, pontosság volt az, mi egyszerre megkapta az embert. A szülőknek, vendégeknek készített padok közül egy se állt gazdátlanul, de igen nagy volt a száma a helyhez nem jutott érdeklődőknek is.

A templomos csendben dr *Lukáts* József, a köztiszteletben és szeretetben álló igazgató állott fel szólásra és remekbeszabott, lendületes, gyermek és ifju szivhez szabott megnyitó beszédet mondott. A szó meggyőző erejével és a szív megértő, felemelő szépséges jóságával szólott az ifjuság nemes barátja az egybegyültekhez.

Szív beszélt a szivekhez, mikor a beszédje bevezetőjében vázolta a megnyitó ünnepélynek a jelentőségét s magának az iskolának hivatását és küldetését. A diák magas elhivatását, jövőre való felkészülését célozza az iskola, mit szorgalommal, becsületes munkával kell nemcsak megérteni, de magáévá is tenni minden piarista diáknak. *Hazafiság és vallásosság* az a kettős szent bélyeg, mi a piarista szivét felemeli, elméjét megtisztitja és hivatásához méltóvá teszi.

A piarista iskolák szent hivatása, hogy a lelkek müvelésével hirdesse a tudományt és tegye közkinccsé. Vallásfelekezet nélkül megadja minden diákjának a piarista iskola azt a lehetőséget, sőt kötelességet, hogy vallási teendőt meggyőződéssel, hittel teljesítse. *Mert egy Atyának a gyermekei vagyunk, kiket a vallás nem választ, de inkább összetart! — mondotta az igazgató.*

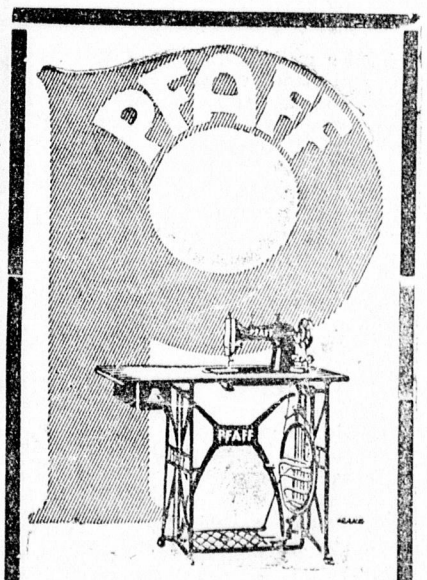
Aztán kiemelte a szülőknek kötelességét s főleg azt, hogy a lelkiismeretes szülőnek kötelessége van a házon kivül is, sőt egyenesen szent kötelessége van a gyermekének iskolájával szemben is. Tanárikar és a szülők serege kell, hogy együttesen dolgozzék a jövő nemzedék boldogulásáért és boldogságáért . . .

Tiszteletre oktat minden piarista diákot az iskola, arra a tiszteletre, melynek mindenki lélekben kell, hogy hirdetője legyen. Jézus nevében dicséretét hirdeti köszöntésében a katholikus piarista diák, de ennek a névnek dicséretétől ne féljen egyetlen keresztény ember se, egyetlen felekezet se, mert a lélek és szív diadalmát hirdeti ez a köszöntés. Majd a fegyelmi törvények magyarázatával az ünnepély véget ért.

A REÁLISKOLÁBAN IS MEGKEZDŐDTEK AZ ELŐADÁSOK.

A Reáliskola is egyike a legelsőknek a kapunyitásban és tegnap már rendes előadásokat tartottak. Tegnapelőtt reggel volt a különféle felekezetek templomában az istentisztelet, melyeknek utána az iskola tanári kara és növendékei az intézeti zászló alatt felvonultak az iskola dísztermébe, ahol dr Zalai János igazgató nagyszabásu megnyitó beszédben nyitotta meg az 1929—30-as tanévet és méltatta a nap eseményét, és az ifjuság elé állitota az angliai világ-jamboreen részvet tcserkészdiákokat, kik hirt, nevet, becsületet szereztek a magyar névnek. Hazafiságra, vallásosságra buzditotta még az igazgató a növendékeket, majd a törvények megmagyarázásával az ünnepély véget ért és tegnap már rendes előadást is tartottak.

x Az ARANY BIKA étteremben KISS BÉLA muzsikál.

varrógéplerakat
az iskolaév kezdete alkalmából tanulóknak
ingyen „órarendet“
oszt ki üzlethelyiségében
Hunyadi-u. 17. sz. alatt.

Véletlenektalálkozása a bolognai gyorsvonaton

Fiume, szept 6.

Bologna és Firenze között robog velünk az olasz gyorsvonat. Az ut az Appeninek között vezet és egyik tunel a másikat éri. Miután pedig az alagutakon át való közlekedés alatt a vasuti kocsik bekormozódása a legkönnyebb, igy az olasz állam a sok alagutra való tekintettel, a vonalat elektrifikálta. A gyorsvonat elejére s hátuljára is egy-egy villamos mozdonyt kapcsoltak, melyek repitik a szerelvényt. A vasuti kocsik telve utasokkal. Az utasoknak meg sem kottyan az 54 fokos meleg. Mi azonban szinte szédülünk a nagy melegtől....

Beszélgetésünket figyeli az egyik utas. Mikor aztán szemeink összekerült, farkasszemet nézünk egy darabig. Az utas olasz, elmosolyodik. Majd hozzánk fordul:

— Ugy-e önök magyarok?

— Igen, feleljük.

— Ismeri ön Magyarországot? — fordulok most én az illetőhöz.

Az illető bemutatkozott:

— **Dino** Zotti mérnök vagyok, Torinóból. Sajnos, Magyarországot nem ismerem, de magyar munkásokkal dolgoztam együtt Torinóban, — igy a magyar munkásokat jól ismerem. Kitünő törekvő emberek és mondhatom, a legjobban lehet őket használni Olaszországban. Velem is, az én munkaasztalom mellett dolgozott egy debreceni munkás: **Juhász** Giula, elektrotechnikus, akivel együtt dolgoztunk egy találmányon. Most „**Debrezsenben**“ van.

Miután Debrezsen nem lehet más, mint Debrecen megkérem az illetőt, hogy irná le annak a bizonyos **Juhasz Giula**-nak a nevét, esetleg hátha ismerem és üzenetet vihetek számára.

Az olasz Dino Zotti ceruzát vett elő és szépen, olvashatóan irta le : **„Juhász Gyula elektrotechnikus, Debrecen.....“**

A beszélgetés további folyamán elmondotta Dino Zotti, hogy legutóljára Juhásztól májusban kapott levelet és akkor azt irta neki, hogy Debrecenben önállósitotta magát és meg is irta a cimét....

A kiváló olasz mérnök elmondta, hogy Juhász Gyula cime Varga ucca 1. szám alatt van és amikor Olaszországban együtt dolgoztak, akkor Juhász egy uj rendszerü villanykörtén dolgozgatott.

— Azóta biztosan elkészülhetett uj rendszerü villamoskörtéjével, — mondotta.....

Azután felállott helyéről, kis táskája után nyult és bucsuzkodott. Mert Dino Zotti Bolognába ment és a gyorsvonat befutott Bolognába.

(m. j.)

Jelentés Debrecen egészségügyi viszonyairól augusztus hónapban

A hastifusz megbetegedések száma 17-ről 31-re emelkedett, mig a kanyaró 100-ról 9-re csökkent. — Augusztusban megjelent a gyermekhüdés, melyben két megbetegedés történt.

Debrecen város közigazgatási bizottsága dr Hadházy Zsigmond főispán elnöklése mellett tegnap délután ülést tartott. Ez alkalommal dr **Láng** Sándor tisztifőorvos a város mult hónapi közegészségügyi állapotáról a következő jelentést terjesztette a bizottság elé:

1929 augusztus havában a közegészségügyi állapotok javulást mutatnak, amennyiben a szaporodási arányszám a mult havi 10.02 százalékról 11.84 százalékra emelkedett s a ragályosbetegségek száma 178-ról 96-ra esett alá. **A ragályos megbetegedések közül a mult hónapban a hasihagymáz 17-ről 31-re emelkedett, viszont a kanyaró már csak 9 esettel szerepelt a julius havi 100 esettel szemben. — Augusztusban azonban megjelent a gyermekhüdés, amely a város területén csak két esettel szerepel, mig a vidékről a gyermekklinikára öt esetet hoztak be.** Összesen tehát 7 eset fordult elő, valamennyi klinikai elkülönités mellett, halálaset nem fordult elő.

A városi két esetnél a legszigorubb intézkedéseket foganatositttam, egy fertőzött házat rendőrség segitségével őrizet alá helyeztem.

Volt egy járványos gerincagylob is, amelyet a katonai kórházból jelentettek. Az előfordult fertőző betegségek a következők: roncsoló toroklob 22, vörheny 12, kanyaró 9, szamárhurut 8, hasihagymáz 31, vérhas 2, járványos fültőlob 4, járványos gerincagylob 1, gyermekhüdés 7.

Nevezetesebb halálokok közül hevenyfertőző betegségben meghalt 10 egyén, gümőkórban 20, rákban 10, görcsös betegségben 3, bélhurutban 32, ami az összhalálozás 15 százalékát teszi ka, erőszakos halállal 12. Öngyilkosság volt 3.

A bélhurutnak nagyobb számban való jelentkezését a nyári meleg s az ezzel járó légyinvázió magyarázza meg.

A kerületi tisztiorvosok közalapok terhére 352 beteget kezeltek, akik között fennjáró 301, fekvő 51 volt. A kerületi szülésznők 13 szegény szülésnél nyujtottak segitséget. Szegényházban 93 férfit, 68 nőt, összesen 161 egyént gondoztak, meghalt 1 férfi, 3 nő, eltávozott 4 férfi, maradt gondozás alatt 153.

Stefánia Szövetség védőintézeteiben 1776 csecsemő és gyermeket kezeltek 2605 rendelésben.

A klinikákon meghalt 69 egyén, ebből helybeli 33, vidéki 36 volt.

A mentőegyesület 125 esetben nyujtott segélyt.

A vizvezeték vize ivásra alkalmas volt, kórokozó csirákat nem tartalmazott.

167 lopás, 13 öngyilkosság történt Debrecenben augusztus hó folyamán

A közigazgatási bizottság tegnap délután dr Hadházy Zsigmond főispán elnöklésével ülést tartott, melyen vitéz dr Tóth Gyula rendőrkapitány, a bünügyi osztály vezetője számolt be Debrecen város mult havi közrendészeti állapotáról.

Vitéz Tóth Gyula dr rendőrkapitány jelentése szerint augusztusban a debreceni rendőrkapitányság bünügyi osztályába 1122 ügydarab érkezett, amelyek közül 525 idegen hatóságok megkeresése, 597 pedig helyi keletkezésü bünügy volt.

A bünügyek között 167 lopás fordult elő, öngyilkosság 13 volt, közülök 1 halálos.

A rendőri büntetőbirósághoz 884 feljelentés érkezett, ezek közül 218 kisebb kihágás.

Augusztusban 12 gyülést jelentettek be, melyek mind megtarthatók voltak. A gyülések közül 8 politikai jellegü népgyülés, 4 pedig társadalmi és gazdasági gyülés volt.

HETI 100 PENGŐ BIZTOS
keresetre, lakhelyén kitanitunk férfiakat, nőket, költség nélkül. Részletes felvilágositást ad: **Steiner György** Budapest, Szövetségi u. 29.

A párbaj

Irta: **Onikron.**

Erről a manapság annyira divatos társadalmi jelenségről egy kisérleti psychologus, akinek nevét feleslegesnek találom, hogy megmondjam, azt állitja, hogy a lovagias ügyek nem akkor végződnek párbajjal, a mikor komoly az ügy, hanem, amikor a segédek nem jó hangulatban tárgyalták meg a szóbanforgó esetet.

Igy lettem áldozata a segédek jó hangulatának. Nemrégiben párbajoznom kellett egy kebelbarátommal, a segédek rossz hangulata miatt. Nem egy leány, nem egy leány atyjának a tárcája, hanem egy hirlapi tárcám miatt. Vajjon igaza van-e az idézett lélekbuvárnak, vagy nincs — itéljék meg. De hogy megitélhessék, ideiktatom a tárcát. Tudom: nekem adnak igazat, mert sajnálni fognak. Hibás csak azért voltam, mert beleszóltam a dolgokba. Az igaz is, miért is mártottam magam bele. Ha nem teszem, akkor ma is meg volna a fülem. Már nincs meg t. i. a fülem. Levágták a párbajban. Ugy-e, nem szerencsés neme az irói tiszteletdijnak?! (A tárcáért ugyanis nem kaptam irói tiszteletdijat, még ingyen lappéldányt sem, sőt — be kell vallanom — hogy némi utánjárásomba került, hogy a tárca megjelenjen. A szerkesztő azt mondotta, hogy ilyen tárca manapság ezrével akad. S ő már maholnap belebetegszik a füzfatárcairók szünni nem akaró ostromába.)

Maga a tárca igy szólt:

Ha bejutottál a köztudat nagyjai közé, remélheted, hogy még nagy temetésed is lehet, különösen, ha valami nem szokványos história is füződik haldoklásodnak történetéhez: akkor sportegyletünk aljegyzője elmondhatja bátran másokról, hogy korrekt emberek, ha a sporthoz keveset értenek is.

Szép Pista aljegyző lett a helybeli sportegyletben. Ki tudná eldönteni, vajjon ki nyert többet: ő-e, avagy a sportegylet?

Élete aljegyzőségéig is diadalok utja.

Már az elemiben ő az osztály tanitója: ő tanitotta meg minden rosszra a fiukat. Kacsintani ő tudott a legferdébben. De még jobban megtanult a középiskolában t. i. kacsintani, amikor a szív egyre jobban megköveteli a maga jussát. — Soha sem az iskolának, hanem mindig az életnek tanult. Ennélfogva természetes, hogy szellemi kincseit is jobban tudta értékesiteni az életben, mint tanárai előtt. (Ezek nem tudták, hogy mi az élet. Az elmélet embere nem ért a gyakorlati dolgokhoz.)

Életen azonban mi sem értsük azt az alig meghatározható valamit, a mit a bölcsek értenek rajta, ha ugyan ők teljesen tisztában vannak azzal, amit könyveikben kissé nehézkesen irni szoktak. Élet itt az a szélelbélelt, szeleburdi, tüzről pattant bakfis-had, akik között rendszeresen: minden kedden és szombaton előfordult — jó pestiesen legyen mondva — Pistuka, most már sportegyleti aljegyző ur. Ebben az életben ő vitte a szót. Ő volt ebben a tanár. Jártak ugyan ide tiszta jeles tanulók is, akik már hétfőn fujták a szerdai leckét s nem érték fel ésszel, hogy hétfőn még nem érdemes megtanulni a szerdai leckét, mert szerdáig még a tanár is meghalhat. Megfordultak itt az önképző kör vezéregyéniségei, akik már a klasszikusokból meritettek. Ott ábrándozott vagy négy-öt modern költő-szellem is. Ezek pedig a még eddig nem ismert holdakról olvastak fel himnuszokat az áradozó női lelkeknek. Ott lelkendezett egy-két muzsikus, akik atonista muzsikáról beszéltek, egy-két festő, akik télen havas tájakon cikáztattak villámokat az égen. Mindhiába. Sz. P. tultett mindegyiken.

A nők a Pista dicshimnuszaiból éltek. Tudták, hogy szerénység nincsen Pistában. De hiszen a szerénység a legveszedelmesebb erény. Nincsen lenyügözőbb a szerény embernél. Ez képes arra, hogy a mások illuzióit foszlányokra tépdesi, mert azt kivánja másoktól is, hogy olyan szemérmesek legyenek, mint ő. A leányok pedig irtóznak ettől. Nekik egy Szép Pista kell. Ő felfedezi a kvalitásokat. Meglátja a szépet, de el is mondja. A szerény ember, ha ha felfogja is a maga értékeit, gondosan véka alá rejti. Arra vár, hogy más fedezze fel őt. Igy nagyobb a dicsősége.

Szép Pista őszinte ember volt. Szerette az egyenes utat. Felfedte a világ előtt a nők szépségét. Ez éltette a nőket. Megpezsgette a vérüket. — Minden nő hitt Pistának, pedig tudták róla, hogy olyan, mint egy raffinált cigány asszony, aki pénzért jót jósol.

Azonban az ember mindig többet akar. Még ha nem kokainista vagy alkoholista is. Az élet örök mozgás. Nyugalom csak a sirban van. Voltaképen még ott sincs, mert a siron kinövő füszálak tovább folytatják a küzdelmei. Igy Pista is egyre fokozni volt kénytelen a bókjait, mert érezte, hogy a leányok egyre többet kivánnak. Pista érezte ezt.

A leányok birták. Bevették a szebbnél szebbet és mind elhitték. A társaság férfi tagjai azonban már nem birták. Megmondom, hogy miért? Irigyelték a Pista diadalait. — Tudták, hogy szerezte, de azt is tudták, hogy nimbuszát senki el nem viheti tőle, mert ugy lóditani, mint ő, — durván legyen mondva, — senki sem tud, mint ő.

A férfiak összeesküdtek és felkérték Szajkóczy Mátyást, hogy döfje le Pistát, mint Brutus Caesárt egykoron. Szajkóczy, ki kiesi ember volt és mindig igazat mondott, vállalta a hálátlan szerepet. S mikor a következő alkalommal Pistuka közel járt fantáziájának szárnyain a naphoz, a legszebb percekben odarikoltotta a lányoknak, hogy mindez gonosz és kiméletlen ugratás. Egy szó sem igaz belőle. Pista sarkon fordult ijedtében, de a leányok utána mentek és visszahozták. Erre a férfiak hagyták ott a társaságot. A leányok hagyták. Menjenek, akár a ..... Nekik egy szép Pista kell, aki meglátja az ő szépségüket, müveltségüket. És ha tulozza a végletekig, az sohasem baj.

Erre engem biztak meg, hogy tárcát irjak. Megtettem.

Eddig volt a tárca. Csak ez volt benne. Kárt azonban ez sem okozott Pistának. Dehogy is. Az én tárcám, az én levágott fülem árán megint csak emelkedett. Hiába, az ő nimbuszát a pokol kapui sem döngetik meg.

Megértem azt is, hogy a helybeli nőegylet, tárcám megjelenése után hivatalosan bizalmat szavazott Szép Pistának és erősen elitélt engem, mondván: a nők sohasem hisznek hazugságokban.

Anyósok háboruja az anyakönyvi hivatalban

Megzavart lakodalom. — Tojással dobálóztak és leöntötték egymást tejfellel.

Páratlan jelenet zajlott le szerdán délelőtt az egyébként csöndes anyakönyvi hivatalban, ahol boldog mátkapárok susogják el egymásnak az „igent", vagy remények kel telt ujszülötteket jelentenek be, hogy helyet foglaljanak a hivatalosan nyilvántartott emberek sorában, zokogó gyászosok pedig elköltözötteiket adják tudtul. De csönd van mindenképen ebben a hivatalban, ahol az emberfajtát tartják nyilván.

Az előkelő anyakönyvi hivatalban aztán nagyon elcsodálkoztak, amikor vad harcizaj verte fel a csöndet és lármáztak ott, ahol pedig a csönd az ur. Egy fiatal mátkapár állitott be az anyakönyvi hivatalba, hogy jegyesekül feliratkozzanak. Az aktushoz, hogy, hogy nem, előkerült a két mama is, illetve a két anyós. Mindketten a piacról jöttek, tele kosárral, amely ben persze a napifőzéshez szükséges kellékek rejtőzte, tej, tojás, tejfel és egyéb jók.

A vőlegény mamája sehogyan sem akart beleegyezni a házasságba és nem is titkolta, hogy nem jó szemmel nézi fiának a házasságát. A két anyós között vita indult meg, amely egyre szenvedélyesebbé vált és a végén odafajult, hogy sértő szavakkal támadtak egymásra. A fiatalok, meg az anyakönyvvezető szörnyen restelték a dolgot és csititani kezdték az egyre hangosabb vitát, de a csititás ugylátszik, csak olaj volt a tüzre, mert a szóbeli argumentumokat egyszerre csak tettleges argumentumok követték, a fiatalember édesanyja, azaz a fiatal asszony anyósa

hirtelen belemarkolt a piaci kosárba és két tojást vágott a rivális anyóshoz, aki szintén nem volt rest s egy csupor tejfelt öntött rá a támadójára.

A két asszony vérben forgó szemekkel folytatta a harcot,

röpködtek a tojások, egymásra öntötték a tejet, a turót, végül még a sárgarépát és a zellert is egymáshoz vágták. Ugy nézett ki az anyakönyvvezető hivatala, mint a catalaunumi csatatér, tojásos volt még a nagy mátrikula is, de még a szomszéd macskája is nyalta a tejfelt a szoba padlójáról.

A nagy csata azonban ezzel nem ért még véget, mert aikor már nem volt mit egymáshoz vágniok és nem lehetett már semmit egymásra önteni, akkor következett az igazi assoznyi harc és egymás hajának estek neki. Cibálták egymást kegyetlenül és csak ugy patakzottak a sértő szavak a két nek szilajodott asszony szájáról.

Az anyakönyvi hivatalban végre megsokalták ezt az elkeseredett közelharcot és hamarosan rendőrt hivtak. A közelben posztoló rendőr aztán erélyes kézzel rendet csinált a csatatéren és kettéválasztotta a harcias anyósokat, akik ugy néztek ki, mintha statisztáltak volna az Ember tragédiája forradalmi jelenetében: rongyokban csüngött róluk a ruha és csurgott a tejfellel kevert tojáslé. A harcnak persze igazoltatás lett a vége és a harcias anyósok ellen botrányokozás miatt megindul az eljárás, de kölcsönösen megindulnak a becsületsértési perek is.

A csata után természetesen azonnal nagytakaritást kellett rendezni az anyakönyvi hivatalban, hogy a mindent elboritó tojássárgáját és a tejfel nyomokat eltakaritsák.

47 fillér egy kerékpár

egy napi részlete, ha nálam

Atlas, Opel, Torpedo

világmárkás kerékpárt vásárol 18 havi részletre.

Soltész, püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám.

Boross Sándor máv. főkalauz egy év alatt minden segitség nélkül csinos, háromszobás házat épitett magának

Egy debreceni ember nagyszerü szorgalomra való teljesítményéről beszélnek mostanában a város keleti részén lakók. *Boross* Sándor MÁV főkalauz 1927 nyarán elhatározta, hogy telkén házat épit, mégpedig ugy, hogy

az épületet az alaptól egészen a tetőig egyedül, minden segitség nélkül készíti el. Egész nyáron folyt a nagy munka. A környékbeliek bámulattal látták, hogy a ház falai egyre magasbbak lesznek.

Boross Sándor még csak egy téglahordó embert sem alkalmazott a nehéz munkánál. A nyár végén egészen szép eredményre tekinthetett vissza a szoorgalmas főkalauz:

a ház falai helyenként már több mint egy méter magasan álltak.

A télen át természetesen nem dolgozhatott Boross Sándor, de kora tavasszal, amikor az időjárás zordsága engedett,

azonnal hozzáfogott ujból a munkához és augusztus 1-re tető alatt állt az épület. De nem valami kis vityilló, hanem háromszobás, konyhás villaszerü családi ház, mellékhelyiségekkel és borházzal.

Ha még hozzá tesszük azt is, hogy Boross Sándor csak

szabadidejében dolgozhatott és csak ha terhes szolgálata után hazatért,

olvasóink megfelelő képet kapnak arról a sziszifuszi munkáról, amellyel a csinos otthon elkészült. A különös módon épült házhoz, amely a Bellegelő 112g. alatt van, a bámulók egész serege zarándokolt. Többek között szakértők is megnézték az épületet és

csodálkozva állapitották meg, hogy egy kőmüvesmester sem épithette volna fel jobban és izlésesebben.

Kitünően sikerült a Piarista Diákszövetség első őszi összejövetele

A debreceni Piarista Diákszövetség csütörtökön este a nagyerdői Vigadóban tartotta első őszi összejövetelét, amelyen igen nagy számmal jelentek meg a volt piarista diákok, családtagjaikkal együtt. Az összejövetel a siker legteljesebb jegyében folyt le; a jelenvoltak sokáig a legjobb hangulatban voltak együtt. Dr. Tarján Oszkár, HÉV felügyelő volt most is lelke a társaságnak, aki mindent elkövetett, hogy a jelenvoltak minél jobban érezzék magukat. Vacsora után a jelenvoltak táncra is perdültek, — majd a dodsenen szórakoztak.

A Piarista Diákszövetség tagjai között nagy meghatottságot keltett egy levél felolvasása. A levelet a nagybetegen fekvő **Molnár** József ezredes, a Piarista Diákszövetség egyik lelkes, odaadó tagja irta, aki most is, nagybetegen, tanujelét adta bajtársi érzelmének és a Piarista Diákszövetséghez való ragaszkodásának, együttérzésének. A levél, — melyet dr. Tarján Oszkárhoz, a Piarista Diákszövetség főpénztárosához intézett, a következő:

Kedves Igazgató Uram!

A mai társas vacsorára szóló meghivástokat köszönettel vettem és ha betegségem miatt személyesen nem is jelenhetek meg, gondolattal, szivvel és lélekkel veletek leszek.

Bizony én még most is az Auguszta szanatoriumban fekszem és hála az orvosok vérátömlesztési tudományának — Isten segitségével — talán e percben meg vagyok az élet számára mentve és talán lesz még alkalmam kedves körötökben örülni az életnek.

Kedves mindnyájatokat, ugy Téged, a választmányt, dr. Lukáts, Bán igazgató urakat számtalanszor üdvözli:

Debrecen, 1929 IX-5.

igaz bajtársatok

Molnár József, ezredes.

A Piarista Diákszövetség csütörtöki összejövetelén jelen voltak:

Dr. Porszász Károlyné, Kardoss Gézáné, Kontsek Lászlóné, dr. Diczig Alajosné, Szarukán Sándorné, dr. Gévay Béláné, dr. Tarján Oszkárné, Szimay Ödönné, dr. Kupinszky Sándorné, dr. Való Antalné, Müller Jenőné, őrnagyné, Haidegger Erzsi. — Dr. Derekassy István főorvos, Vargha Kálmán felsőházitag, Lukács József igazgató, dr. Nyiri Ernő kormányfőtanácsos, ügyvéd, Szirmay Ödön őrnagy, Szarukán Sándor bankigazgató, Gévay Béla ügyvéd, dr. Porszász Károly ügyvéd, Bán József tanár, Killer Ede, dr. Diczig Alajos kamarai titkár, dr. Diczig Géza tanár, dr. Kocsis Sándor ügyvéd, dr. Tarján Oszkár, dr. Weszely Oszkár orvos, Leszcinszky Kornél, Kontsek Béla, Müller István tanár, dr. Kupinszky Sándor aljegyző, Szarvas László tanár, dr. Való Antal polgármesteri titkár. Halász László tanár, dr. Nyiri László újságíró, Tamássy László a Tiszántúli Hírlap felelősszerkesztője, Than Gyula főszerkesztő, Székely Adorján gyógyszerész, Mojzik László, Gidófalvy Elemér, Gyurácz Ferenc tanár, — Haidekker Gyula őrnagy, Gottenhaber Henrik, Ady Lajos főigazgató, Baltavári tanár, Müller eJnő őrnagy, Hebert Gyula, Törtüz József, Molnár Lajos

AZ AMATŐRÖKNÉL

vasárnap lesz a második forduló, melyen a DKASE játsza le bajnoki mérkőzését a Nagykállói Sport Egylet csapatával, mindkét csapat megerősítve áll fel, mint ahogyan már jeleztük, Fried és Deutsch volt Bocskay játékosok ismét játszanak a DKASE csapatában. Nem csalódunk, ha azt irjuk, hogy a közönség megelégedve fog távozni és végre ismét szép amatőr játékban lesz részük. A mérkőzés délután 4 órai kezdettel a DEAC nagyerdei egyetemi sporttelepen lesz megtartva 1 pengő ülő- és 50 fillér állóhelyekkel. Előzőleg fél 3 órai kezdettel a Zerkowitz SC és Patkógyári FC éremmérkőzést játszanak, míg fél 2 órai kezdettel DTE II—DKASE II. barátságos mérkőzés lesz.

CSATORNÁBA FUTOTT A VONAT.

Amsterdam, szept. 5. Zwolle és Leeuvarden közötti közlekedő első reggeli vonat, Weppel közelében belefutott a csatornába. A mozdony teljesen elsülyedt és a szerkocsi ott maradt a csatorna meredek partján. Három személkocsi egymásba tolódott és a postakocsi teljesen pozdorjává tört. A vonat fütője és több útas a csatornába zuhant, haláleset a szerencsétlenségnél nem történt.

MAGYAR KÉPVISELŐK SVÁJCBAN.

Budapest, szeptember 5. A magyar parlamenti tagok tanulmányi társasága, dr. Puky Endre képviselőházi alelnök és dr. Pesthy Pál volt igazságügyminiszter vezetésével ma délelőtt Buchsnál Svájc területére érkeztek. A magyar vendégeket a svájci hatóságok nagy szeretettel fogadták s tiszteletükre bankettet adtak. A banketten a magyarok nevében Rubinek István köszönte meg az üdvözléseket. A beszédeket nagy lelkesedéssel fogadták.

OROSZORSZÁG CSENDBEN AKAR HÁBORUT INDITANI.

Páris, szept. 5. (Havas.) **A kinai hatóságok azt hiszik, hogy Oroszország csendben akar háborut inditani. A kinaiak nagy gonddal kerülnek minden véres összeütközést. Az oroszok mindent megkisérelnek, hogy felbontsák a kelet-kinai vasut szervezetét és igyekszenek a forgalmat lehetetlenné tenni. Ez részben sikerült is nekik és a környék tele van rablóbandákkal.**

Kinai hivatalos körök nem sokat törődnek Japán aggodalmával, hogy Oroszország esetleg gyanus katonai akcióba bocsájtkozik. A kinaiak jelentése szerint ez teljesen lehetetlen, mert azon a környéken a tél szeptemberben beáll és ha addig nem jön megoldás, akkor a kinaiak teljesen tavaszig a vasutvonal urai maradhatnak.

Ha nem tudja még

mi a

Philips kis kombináció

kérdezze meg

a Műszaki és Elektrotechnikai Szaküzlet Bleyer Ernő céget. Piac-utca 41. szám. Telefon 11-27.

Elemi és polgári

iskolai fiuk és leányok felvétetnek valláskülönbség nélkül havi 70 pengő díj mellett a gyönyörü hegyvidéken levő

SZENTENDREI REF. POLG. ISKOLA INTERNÁTUSOKBAN.

Prospektust küld az igazgatóság

Sodró vihar nyomán bus Erdélyen végig

Irja ZÁGONI KELEMEN

Ahonnan Debrecent is lehet látni — Uj kilátó torony a régi római őrtorony helyén — Haldokló magyar muzsika — Nóták versenye a cigány vonóján keresztül

Az autó prüszkölve iramodik a tetőre.

Fent vagyunk, honnan állitólag jó, szép időben, katonai látcsővel Debrecenig el lehet látni.

Északkeletre a nagybányai hegyek kéklenek, délnyugatra a csucsai hegyek vonalai vesznek el a ködös felhőzetben, messze-messze délkeletre pedig a bertfekvő havasok vakitóan fehér sapkával köszönigetnek felém. Nyugatra a somlyai Magura pipálja a ködöt, ami errevaló regula szerint esőt jósol mindenesetre. Áll az autó a gerincen és a felségesen tiszta, kemény, hideg levegőt ugy szívom magamba, mint a szomjas sivatagvándor az oázis forrásvizét. Körülöttem erdő. Hatalmas bükk és tölgyfák, a hegy lábánál pedig komoran sötét fenyők vágódnak ki a csendes zölden álló bükkök, tölgyek közül.

A gerincen áll alig egy kilométernyire tőlem az uj csapatok, uj honfoglaló seregek egyik megfigyelő tornya. Ebben is majmolják ugy látom a multat, sőt egy előkerülő csőszféle azt mondja, hogy állandó őrség is van a hegytetőn álló, fehérre meszelt kilátó toronyban.

Valamikor római örtorony vigyázta erre a vidéket, a közeli Porolisszus castrumának egyik őrtornya, most valahonnan Csikból, Biharból besorozott magyar fiuk álmodoznak szabadságról a román mundérban és az augusztusi csillaghullajtó éjszakában várják az uj csodát, melyet Napnyugatról hoz el az idő, de vajjon mikor hozza el az idő?...

Kedvünk szottyanna megnézni ezt a fehérlő kilátó tornyot, de ki tudja, hogy milyen népség van körötte, pedig milyen jó volna most ellátni Debrecenig innen, a Terbete szomszédságából, melyre az Ady Endre ifju vére hullott zilahi diáksága idejében...

Már az alkony szálldosott körül bennünket, mikor kigyulladt autószemekkel neki vágtunk a leszálló szerpentinnek. Leállított motorral, berregés nélkül siklott a kanyarokon az autó s mire a Fenyveshez értünk öreg este lett.

A városból a szálló ködön keresztül csak apró villanyférgek pislogtak fel, mintha olajmécsesek lettek volna, aztán meg a helyi katona bandának brümmögő, bimbolódós, nagydobos térzenéjének egy s más foszlánya. Csütörtök van, térzenés nap, a helyi vadász zászlóalj zenekara szolgáltatásában...

Zeneszó mellett gördülünk a nagy vendéglő elé, mi valamikor Vigadó névre figyelt és öreg Rácz Gyura vén primás keze alól szórta a nyári estékbe a magyar nótákat, a helyi szerző, Balázs Árpád édesen bus, magyarosan drága nótáit, mig ma sokat jelentő Transzilvánia neve van a nagy vendéglőnek s valami árva cigány nemzetközi rongyalkotmányt nyaggat, mikor elhallgat a pokoli zajjal dolgozó katonabanda.

Az már bizonyos, hogy változott idők, változott városok, emberek s a cigány huzza, mintha a kedvét temetné. Most hirtelen elé inti egy tiszt a nyavalyásan gyenge testü primást és a következő percben tapofával vigyorog a szerencsétlen a bandára, mert egy nyekergő, kinosan csavarodó, hol dün.nyögő, hol sivalkodó román darabot kell huznia. De alig várja, hogy vége szakadjon, mert nyomban felordit a hurján valami pesti, fülfertőző jazz-zene, a sokat emlegetett tevéről, meg a maga huncutról és más eféle pesti importnak nevezett disznóságról. Míg az asztal mellett ülünk, éppen elég időnk van, hogy elmélkedjünk arról,

hogy hol van, hova lett a magyar muzsika, az a drága, bus, sirvavigadó magyar muzsika, az a szászálgyertyás magyar nóta, minek hallatára a maradék józan esze is el szokta hagyni az embert?...

Hát biz az itt egyelőre nincsen, mert a pesti nyavalygás után ujra a román nóta émelyeg, hogy még a Meszes tövében, Kukukmálon, Dombalján termett bor is megsavanyodik tőle az ember szájában. 11 órakor pedig, mintha csak takarodót fujnának, mennek az emberek hazafelé, lefeküdni, mai napot temetni, gondot ringatni, szebb jövőről álmodni, s alig maradunk hárman-négyen a friss levegőjü terraszon. Pedig magyar óra szerint még csak tiz óra van, de erre már éjfélre jár az idő.

Ugy látszik, hogy akik 11 óra után itt maradnak, azok menthetetlenül lumpok és korhelyek, akiket már semmi kisvárosi erkölcs nem menthet meg. Megy is a mulatás, ugy helyi módszerben. Kétfelé huz a cigány. Egyszer románul, egyszer magyarul, mert két társaság önti a kedvét borba. Aztán csak mintha uj csoda születne, régi magyar nóták kerülnek, bujnak, suhannak ki a vonó alól. Csupa régi magyar nóta, elvétve még kuruc is... A két társaság összeül, összehajlik, csak mi vagyunk már árván egy asztal mellett s várjuk, hogy mi lesz, mit hoz az éjjel?

A magyar nóta varázsa megfogta már a románokat is és hangosan énekelik azokat a bizonyos simongáti lányokat, akiknek ezelőtt nyolc esztendővel is rövid volt a szoknyájuk, még pedig felette rövid.

A cigány átváltja a fapofáját és huzza amugy Isten igazában. A kedv olyan magas, hogy régi módra már az üvegipar is lendületet vesz, mert nyilván bruderezés hangulatában egymás után omlanak darabba a földhöz teremtett poharak. Ki látja most már, hogy hol a magyar, hol a román, a dombalji, hatlói bor egy vért támasztott a mutatókban, a cigány pedig ugy huzza a magyar nótát, mintha eltörne a keze, ha másra vetemedne...

Éjfél után pedig gyászindulót intonál az egyik mulató magyar és a cigánynak a messze fekvő Wesselényi-szobor előtt kell huzni kétszer egymásután a gyászindulót, nyilván ő tudja miért, de a mulató társak a mulatás szabályai szerint tudomásul veszik s nem firtatják az okát. A gyászinduló után Felleg borul az erdőre, majd a Rácsos kapu járja vagy egy félóráig.

A Rácsos kapu egyébként is aktuális, mert husz egy néhány éve az egyik Király uccai ház rácsos kapujáról irta Antal Iván ezt a nótát, mit aztán Balázs Árpád zenésitett meg. Mondják, hogy a ház még áll, de a rácsos kapu helyett valami beton kapubálványt, vaspálcás kaput állitott az uj tulajdonos...

Azt is mondják, hogy ez a kapu tartósabbnak igérkezik, mint az egykori rácsos kapu, ámbátor majd megláthatja, aki él...

A busuló magyar ujra a gyászindulót rendelte meg, de most már tizszer egymásután, ugyhogy mi is annak a hangjai mellett indultunk el és aludtunk el s nem sikerült reggel megtudnom, hogy ki és miért huzatta a Wesselényi szobrának tövében néhai jó Beethoven mester legbusabb indulóját, mit a cigány némi kanyargós cifrázással és bele klarinétozással felette érvényesen huzott, huzott tudtommal 17-szer az Urnak 1929 esztendejében egyik augusztusi estjén, csütörtökről péntekre virradó éjjel a Meszes tövében...

(Folytatjuk.)

Képek az elrabolt Kolozsvárról

„Egyesülési tér" — Kolozsváron.

Kolozsvári egyetemi klinikák.

Közérdekü levelek

ÉJSZAKAI NYUGALMAT!

Igen tisztelt Szerkesztőség! A motorbicikli kétségtelenül egyike azon isteni csapásoknak, melyekkel a modern kultura a mai emberiséget sujtotta. A fővárosban, sőt mint tudom a vidéki városok jórészében is, már vannak rendszabályok, melyek legalább az éjjeli órákban kimélik az agyonfáradt idegeket a motorbiciklisek puffogtatásától. — Nem lehetne-e Debrecenben is gátat vetni ennek **az éjjeli berregtetésnek és puffogtatásnak?** Ugy látszik, nálunk az éjjeleket használják fel az illetők külön gyakorlatozásra, **mert nincsen az az éjszaka, hogy a csendes alvókat félóránként fel ne riasztaná egy ilyen istentelen puffogtató szörnyeteg.** Talán ezuton sikerül az illetékesek szivét megláyitani és találnának módot, hogy legalább éjjel 10 órától reggel 6 óráig betiltanák a motorbicikli használatát a város belsőségein, vagy legalább főbb utcáiban.

Tisztelettel

Egy belvárosi lakó- aki éjszakáit alvásra szeretné felhasználni.

A KERESKEDELMI ALKALMAZOTTAKRÓL, A MAGÁNTISZTVISELŐKRŐL SZÓLÓ ÉS A HITELEZŐT VÉDŐ TÖRVÉNYTERVEZET ISMERTETÉSE A DEBRECENI KERESKEDŐK ELŐTT.

A Kereskedelmi Alkalmazottak és a Magántisztviselőkről szóló törvénytervezet, valamint a hitelező védő novella kérdésében indittatva látja magát a Társulat vezetősége, hogy ezt a két nagyon husba és vérbe vágó törvényjavaslat tervezetet a Kereskedő Kartárs Urak előtt ismertetés tárgyává tegye: e célból folyó hó 8-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor, a Kereskedő Társulat disztermében egy értekezletet tart, amelyen a törvénytervezeteket **Gaszner** főtitkár fogja ismertetni. A Társulat vezetősége kéri a Főnök Urakat, hogy keressék fel minél teljesebb számban ezt az értekezletet, hogy a két törvénytervezettel szemben mutatkozó javaslatok, aggályok összegezhetők és illetékes helyre, a Kereskedelmi és Iparkamara elé terjeszthetők legyenek, ahol a tervezetekről vélemenyes javaslat készül, hogy az a javaslat tervezet végleges megszövegezésénél bizonyára megfelelőleg méltányoltatni fog.

Iskolatáskák

bőröndök, háztartási cikkek kefék fésük nagy raktára

Kántor Ernő és Társa

Debreczen, (Városháza épület).

Középkori kinzásokkal gyötrik a letartóztottakat az aradi rendőrségen

Arakról jelentik: Marquis de Sadenak, a borzalmak híres írójának tolla volna szükséges ahhoz, hogy amikor a hirhedt aradi rendőrség komor falai között lezajlott botrányokról szó esik, illő módon szervirozhassuk azokat a rémségeket, amelyek az aradi rendőrtisztek kezéből kicsavarhatatlan drótkötéllel és bikacsökkel hozhatók összefüggésbe.

Az aradi Astra gépgyár munkásai csütörtök reggel gyülést tartottak. Határozatot akartak hozni arról, hogy miután a gyár igazgatósága a munkások követeléseit nem teljesítette, kimondják-e a szrtájkot?

A gyülés egész sereg rendőrségi és siguranca detektiv jelenlétében zajlott le. Reggel 9 órakor Kramer Gyulát, a munkások egyik bizalmi emberét Reiter főmérnök felhivatta az igazgatósági irodába. A munkások azt hitték, hogy a bizalmijukat uj tárgyalások megkezdésére hivatták. Nem is sejtették, hogy Kramert odafönt Stana és Filip rendőrségi detektivek várják. A két detektiv Kramert letartóztatta és Reiter mérnök autóján beszállította a rendőrségre. Egyenesen Giurgiu rendőrigazgató szobájába vezették.

A rendőrigazgató nyomban rátámadt a letartóztatott munkásvezérre. Egyik kezével megmarkolta Kramer haját, másik kezével agyba-főbe verte. Ezalatt Stana detektiv teljes erejéből öklözte Kramernek a gyomrát.

Öt percig atrtott ez a kinzás, majd Giugiu rendőrigazgató odaszólt Stana detektivnek:

— Vigyétek adjusztálni!

Kramer a következő pillanatban a detektivek szobájában találta magát. Kimerülve roskadt a székre az elszenvedett kegyetlen kinzásoktól. A java azonban, amit az aradi rendőrségen „adjusztálásnak" neveznek, csak ezután következett.

Stana detektiv ráugrott a félig ájult Kramerre. Leteperte a földre s néhányszor belerugott. Aztán felragadott egy széket és azzal vágott a letepert emberre. Kramer azonban kezével kitogta a borzalmas ütést.

A kinzókamrában összesereglett detektivek ekkor behoztak egy sulyos vasdarabot és egy nehéz vasláncot.

Amíg a detektivek a vasruddal és a lánccal készülődtek, Stana detektiv kezébe vette a bikacsökot. „Megadjusztálta" vele egy kicsit az Astra gyár munkásainak bizalmi emberét. A bikacsök folytonos zuhogtatása közben arcába kényszeritette Kramert, hogy álljon fel az egyik asztalra. Itt kezdődött volna a „teatru". (Szinház.)

A „teatru" azonban elmaradt. Ugyanis betoppant Jancu Trakian bünügyi osztályfőnök. Megjelenése uj fordulatot adott a borzalmas komédiának. Jancu tessék-lássék megpirongatta a detektiveket és intett Kramernek:

— Gyerünk át a prefektus ur szobájába!

Maga Romulusz dr, volt törvényszéki biró, aradi rendőrprefektus reprodukálhatatlan szavakkal fogadta és mondókájára két erőteljes pofonnal tett pontot.

Végezetül pedig mintha semmi sem történt volna, szabadlábra helyezték Kramer Gyulát.

Kramer Gyula Cucu Vazul dr városi tiszti főorvosnál látleletet vétetett föl a rendőrségen elszenvedett verés által okozott sérülésekről. Cucu dr látlelete a következőket állapitja meg:

„A mellen három helyen fájdalmas vörös foltok. Hasonlóképpen mindkét arccsontnál, a fülön és a bal arcon. Kramer azt állitja, hogy ma a rendőrségen lábbal megrugdosták és korbáccsal megverték.

Diagnózis: Nevezetten erőszak nyomai konstatálhatók, amelyeket tompa, élettelen tárgy okozott az elmult 24 óra folyamán. Sebek 8 napon belül gyógyulnak.

Cucu dr."

Kramer Gyula az orvosi látlelet alapján bünvádi feljelentést tett bántalmazói ellen. A siguranca egyébként Kramer Gyulát, aki cseh-szlovák állampolgár, délelőtt kiutasította és Halmin keresztül kitoloncoltatta Románia területéről.

VALLOTT . . . HALDOKLIK

Az aradi üzletvezetőség panamájának feleplezése után megindult vizsgálat folyamán az összes letartóztatottakat hasonlóképpen rettenetesen megkínozták.

Az első áldozat Csányi Jenő főpénztáros volt. Rudra kötözték s a talpát drótkötéllel verték véresre.

Cuzmann Nicolae felügyelőt derékig vetkőztették és ugy vitték a vérbeborult testü Csányi mellé.

— Ha nem vallasz, te is igy jársz! És Cuzmann vallott.

Alles Vilmost nagybetegen cipelték a rendőrségre. Ölben vitték, mert járni sem tudott. Udvariasak voltak vele szemben: székre ültették s azután rákiáltottak:

— Állj föl, ülj le! Állj föl, ülj le!

Alles Vilmos vallott. Most a lakásán fekszik. Haldoklik.

Liszka Pált és a többieket is „megadjusztálták".

Az aradi rendőrségne nem bizonyitanak. Ott csak vallatnak. Bizonyító eszközök: cipősarok, ököl, bikacsök, korbács, vasrud, vaslánc és a „teatru".

Készül az uj 5 és 2 pengős

A régi körmöci pénzverő helyett Budapesten állittatott fel a magyar királyi Állami Pénzverő, a mely müködését még 1926-ban megkezdte. A pénzverő az 1927. és 1928 évek folyamán az uj pengővaluta érmeinek elkészitésével volt elfoglalva, a folyó évben a 2 és 5 pengős érmek kiverése foglalkoztatja. Illetékes helyről szerzett információnk szerint máris sikerrel járt a kormánynak az a törekvése, hogy a legmodernebbül felszerelt pénzverő részére külföldi megrendelést szerezzen.

A napokban kapta meg a pénzverő az egyiptomi kormány pénzügyminiszterének megrendelését 1,750.000 darab ezüst piaszter, 9 millió darab réznikkel millemes és 5,500.000 bronz millemes pénzérmék kiverésére. A megrendelt pénz érmék kiverése körülbelül félévig tartó munkával látja el az állami pénzverőt.

Nézzetek szét jól ebben az országban...

Vass miniszter nyitotta meg a német természettudományi kongresszust.

Budapest, szeptember 5. A Német Orvos- és Természettudományi Történelmi Társaság az idén Budapesten rendezte ezévi kongresszusát. A kongresszussal kapcsolatban Ernyey József, a Nemzeti Muzeum igazgatója kiállitást rendezett, ahol az összes magyar vonatkozásu geológiai, orvosi, gyógyszerészeti, asztronómiai és kémiai feljegyzéseket, kódexeket, rajzokat és ősnyomtatványokat összegyüjtötte és kiállította a régi magyar patikafelszerelések edényeit is a különböző sebészműszerekkel együtt. Faludi Géza nemcsak kétezer emlékérmet állitott ki, hanem bemutatott a XVI. század elejétől kezdve napjainkig minden orvosi kitüntetést.

A kongresszust ma délelőtt német nyelven *Vass József népjóléti miniszter nyitotta meg.*

Szólt arról, hogy a világháboru után milyen lázas tempóval indult ujra az életnek a tudományos munka, de talán a legnagyobb energiával az orvosi, természettudományi és a szociológiai munka. Rámutatott arra, hogy a társadalom strukturája az egyensuly felborulásával fenyeget, a nyomor növekszik, a nemzeti gondolat sokhelyütt gyülölséggé változik át.

A miniszter beszéde után K. Sudhoff professzor, a német tudományos társaság elnöke mondott köszönetet a szives fogadtatásért.

— *Nézzetek jól szét ebben az országban* — mondotta — *és szeressétek meg ezt a nemzetet.* Látni fogtok itt olyan kulturát és látni fogjátok a tudományos léleknek olyan magasságát, amilyent csak nagy nemzetek metropólisaiban láthattok.

A professzor után H. E. Sigorist lipcsei tanár mondott beszédet.

Budapesten az udvaron tanitják az elemistákat a kánikulai meleg miatt

Budapest, szept. 5. Ma délelőtt több budapesti elemi iskolában lettek rosszul a kisdiákok a kánikulai hőség miatt. — Az abnormis időjárás miatt a székesfőváros tanácsa foglalkozott is azzal a kérdéssel, hogy elhalasszák-e a községi iskolákban a tanitás megkezdését? Tárgyalt és konferenciázott a tanács és délután 2 órakor a következő határozatot hozták:

„Tekintettel a nagy kánikulai melegre, felhivjuk és kérjük az iskolák igazgatóit és vezetőit, hogy **az elemi iskolai tanulók tanitását lehetőleg a szabadban, levegős, hüvös helyen végezzék, továbbá kirándulások formájában ligetekben, parkokban, a budai hegyekbe vigyék a gyermekeket,** egyszóval minden lehetőt tegyenek meg, hogy a gyermekek a nagy melegtől megkiméltessenek. Az iskolaorvosok véleményét is kérjék ki ebben az ügyben".

A sürgős körrendelet szerint a székesfőváros tanácsa nem tolja ki a tanitás megkezdésének határidejét. — A döntés meglehetősen nyugtalanitja a szülőket, mert hiszen a 6—10 éves apróságok csakugyan nehezen birják ki a 30 fokos meleget.

Amint értesültünk, amennyiben a kánikulai ma is tart még, a debreceni szülők is mozgalmat inditanak, hogy hőségben ne legyen tanitás a debreceni elemiiskolákban.

TÜZ A PÁRISI KATONAI TELEPEN.

Páris, szeptember 5. Ma este félhét órakor nagy tüz támadt egy párisi katonai telepen, ahová több kerületi tüzoltóságnak kellett kivonulni. Jelenleg a tüz egyre terjed.

NEM LESZ ANNYI BOR, MINT AMENNYIT VÁRTAK.

A Borászati Lapokban olvassuk: Magyarországon a termésbecslések után mindössze 2.600.000 hektoliter mustot remélhetünk. Ez olyan csökkent termést jelent, amit külön ki kell emelnünk. Az előre kikiabált nagy termések tehát, ha meg is vannak egyes vidékeken, mégis az országos átlagot lenyomja a végleges eredmény. Az aralakulás nem nagy, a korai mustokat 32—40 fillérért vásárolják, főleg budapesti számlára, mint különlegességet. Ezeknek a mustoknak minősége azonban a közepesen aluli és forgalombahoztaluknak a módja sem felel meg a kellő gondosságnak. Piszkosan kerülnek az asztalokra. Ez nagy hiba akkor, amikor a mustfogyasztás elterjedése a borkrizist is enyhitené. Az időjárás a magyar bor minőségét eddig biztositja és igy reméljük, hogy kivitelünk is lesz.

VÉGZETES TÉVEDÉS.

Ében halt egy öreg ember, mert a kórházban orvosság helyett lugkövet itattak vele.

Budapestről jelentik: Sulyos gondatlanság ügyében inditott nyomozást a budapesti főkapitányság. Január 3-án, az influenzajárvány idején bevitték a Szent László kórházba Kellner József 60 éves férfit, aki a Visy Ismre ucca 12. számu házban lakott. Ott vették ápolás alá és közben valaki véletlenül lugkőoldatot itatott orvosság helyett a beteggel. Szerencsére észrevették a bajt és megfelelőképpen kezelték, ugy, hogy magas kora ellenére sikerült az influenzából és a lugkőmérgezésből kigyógyitani.

A beteg azóta elhagyta a kórházat, de nyelőcsőszükületet kapott, mert a lugkő felmarta a nyel deklőjét. Azóta nem tudott semmit enni, most azután éhhalált szenvedett.

A hatósági orvos, akit a haláleset után kihivtak, állapitotta meg az elhalálozásnak ezt az okát és éppen ezért köteleségszerüen jelentést tett erről a főkapitányságnak. A rendőrség enek alapján inditotta meg a nyomozást, hogy felelősségre vonja azt, akinek a gondatlansága okozta Kellner József halálát.

AMIBŐL EGY GRAM ELEGENDŐ MILLIÓ EMBER MEGÖLÉSÉRE.

Leonhard Hild felfedezése, amely ellen nem lehet védekezni.

London, szept. 4. Leonhard Hild, a hires biológus, uj bacillusokat fedezett fel. — A bacillusok száraz tokszinjaiból egy gram elegendő egy millió ember megölésére.

A tokszint akár belehelni, akár pedig a szembe szórni lehet. Mind a két esetben egy szempillantás alatt áll be a halál. — Ha egy város ellen akrnák használni ezeket a száraz tokszinokat, egyetlen ember sem menekülne meg élve.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

A NAP HIREI

Kapunyitás az iskolák városában

Szeptember mindig a dobogó szívű gyermekek, diákkedvet remegtető lelkek hónapja. Megindulnak a végeláthatatlan sorok az iskolák irányába és két hónapig csendes padok világában uj élet, mozgó, eleven, hangos élet vertanyát. Mennyi csillogó szem, mennyi félénken dobbanó szív egy csomóban, egy fészekben. Kicsi szemek keresztűzében ül a katedrára az iskolák lelke, a tanító, a tanár és megindul a virágot, szívszerinti életvirágot fakasztó élet. Szeptember, az iskolák hónapja, az arany szabadság megtörésének szomoru, de mégis drága, szép hónapja. És Debrecen, az iskolák városa különös érdeklődéssel és kedvvel tekint ez elé a hónap elé és boldog arcukat öltik fel az uccák, mikor megérzik, meglátják a sok-sok friss, eleven arcot, üde szemcsillogást, arcvirulást a Nagytemplom táján, a Szent Anna ucca mentén . . .

Kaput nyitnak a nagy, sokszor bizony komor tekintetű iskolák és az első esztendők apró diákjat elbucsuznak utoljára a szülői háztól, mert akit szerelmes öleléssel fogadott az iskola, az szinte örökre elvesztette az édes otthon boldog melegségét.

Zengő nyelven, szivetsimogató sopránnal csendulnek fel az egy Istent dicsérő templomok hüs boltozatai alatt a gyermek ajkak és hivják, szólitják a ragaszkodó, bizakodó gyermeki szív szent meggyőződésével és érzelmével a Szentlélek Uristent, hogy segitséget és felvilágositást adjon a rügyező, bimbódzó szivekbe.

Debrecen, az iskolák városa kaput nyitott és a forró napokban bóbiskoló kis és nagy diákok kezdték meg a munkát, a tanulást, az életre készülést. Nem jobb volna elpihentető kedvvel kivárni az idő fordulását, mint elernyeszteni az ifjuságot a megkésett idő kánikulás kedvében. Sem javallom, sem kérem, csak mondom, mondom pedig azoknak, kiknek szent hivatása és kötelessége ügyelni nemcsak a lélek előre jutására, de az ifju, gyermektestek szent épségére is. Mindenesetre érdemes volna ezzel a gondolattal foglalkozni, mert a hosszu, téli hónapok alatt ugyis lesz ideje az elmaradt anyag pótlására pedagógusnak is, diáknak is. *Sz. R. J.*

— **Dr. Csíky Gábor előadása Debrecenben.** A Debreceni Székely Társaság, szeptember hó közepén összejövetelt tart és ez alkalommal dr. Csíky Gábor budapesti unitárius lelkész beszámol amerikai útjáról, ottani tárgyalásairól és tanácskozásairól, valamint útjának tapasztalatairól és az eredményeiről. Dr. Csíky Gábor több hónapot töltött Amerikában, bejárta Amerika minden nagyobb helyét és különösen a kisebbségi kérdésről folytatott mélyreható és jelentőségteljes tanácskozásokat, úgy vezető amerikai, politikai és egyházi férfiakkal. A Székely Társaság ez alkalomból műsoros délutánt rendez a vármegyeház dísztermében, amelynek kiemelkedő eseménye Csíky Gábor előadása lesz.

— **Az Egységespárt** 9. szavazókörzetéhez tartozó párttagokat, rendkivül fontos értekezletre hívom meg, folyó hó 7-én, este félnyolc órakor a Péterfia uccai Görög-féle vendéglő külön termében. Elnök.

x **Középiskolai tanárnőnél,** német, francia szakos, eredményes nyelvoktatás, magánvizsgákra előkészítés, József kir. herceg ucca 41. sz. jobbra.

Tüzet okozott a cséplőgép, melyre nem volt szikrafogó felszerelve

Nyolc napi fogházra itélte a bíróság a gépészt.

Gondatlanságból okozott gyujtogatással vádolva került tegnap **Farkas** György gépész a debreceni itélőtábla elé. — Az ügy előzményei a következők:

Kleinka Sándor hajdudorogi gazdálkodónál a mult év juliusában csépeltek. A cséplést Farkas György gépész vállalta el. Már a cséplés első napján szerencsétlenség történt: **a gépből kipattant egy szikra és az felgyujtotta a buza asztagokat, amelyek teljesen elégtek.** De elégett a cséplőgép berendezés is, sőt még a munkások is kisebb égési sebek árán menekültek ki a lángok közül. A tüz 2000 pengő kárt okozott a gazdálkodónak.

A tüzesettel kapcsolatban megindult vizsgálat kideritette, hogy a tüz Farkas György gondatlanság miatt következett be. Ugyanis a cséplőgépre nem volt szikrafogó felszerelve és **a gépből kipattanó szikrák okozták a tüzet.** A tüzet csak keserves nagy munka árán sikerült elotani, a munkások ruhái is majdnem teljesen összeégtek.

Farkas György gépészt első fokon a hajdudorogi járásbiróság vonta felelősségre és gondatlanságból okozott gyujtogatás miatt 7 napi fogházra itélte. A bejelentett felebbezések folytán a debreceni törvényszék elé került ez az ügy, amely a járásbiróság itéletét helybenhagyta. — Tegnap azután végső fokon a debreceni itélőtábla Nagy Kálmán tanácsa is helybenhagyta az elsőfoku biróság itéletét, amely most már jogerős.

x **Orvosi hír.** Dr. Szőllősi Tíbor fogorvos, a budapesti fogászati klinika v. orvosa, rendelését Arany János ucca 2. szám alatt, (Hungária palota épület) megkezdte.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban, Softim szombatján-:** Pénteken este hat óra öt perckor. Szombaton reggel hét órakor, délelőtt féltizenegy órakor, délután öt és este hat óra ötven perckor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel egynegyednyolc órakor. Délelőtt évnyitó ifjúsági istentisztelet féltiz órakor. Hétköznapokon reggel félhét órakor, este félhét órakor.

Az Elnökség.

x **Leányintézetek közelében, vidéki leánykákat, teljes ellátásra elfogad úricsalád. — Német nyelvoktatás, zongora, kifogástalan nevelés. Cím a kiadóban.**

— **A rendőrség köréből.** Roncsik Tíbor dr. rendőrfogalmazó, a bűnügyi osztály intellektuel ügyeinek referense szabadságáról visszaérkezett s hivatalát újból elfoglalta.

x **Az ARANY BIKA étteremben KISS BÉLA muzsikál.**

— **A Debreceni Egységespárt** 38-as körzete, mely áll a vámospércsi út jobb oldalán elterülő telepekből, határolja a Rázsó Gyula, illetve Láhner ucca, Diószegi út és Onossay uccákból hozzáértve a Máv. műhelyi koilóniát, a pavillon laktanyát a dohánygyárat s dohánybeváltó hivatalt, valamint a Horváth uccát is, folyó hó 7-én, szombaton este 7 órai kezdettel a Lorántffy ucca 44. szám alatti Mezey-féle vendéglőben igen fontos tárgysorozattal körzeti gyülést tart, melyre a körzethez tartozó választó polgárokat hazafias szeretettel meghívja a

Körzet vezetősége.

— **A Kálvinisták Templomegyesületének hitvédelmi szakosztálya** ma tartja meg rendes havi gyűlését. Az előadás kezdete 6 óra, a Kollégium dísztermében. Előadást tart Kalas Ferenc hitoktató lelkész, „A mi hitünk" címmel. Belépődíj nincs, mindenkit szeretettel vár a vezetőség.

x **Hol szerezheti be legelőnyösebben iskolakönyveit?** Használt, kifogástalan állapotban, az összes iskolák részére, legújabb kiadásokban cserélni lehet Belvárosi antiuárium, — Kossuth ucca 15. szám.

— **Szerszámlopásért háromhónapi fogház.** Lopással vádolva került tegnap a debreceni törvényszék elé Kállai Imre napszámos. Kállai Balogh József műhelyében volt alkalmazásban és innen szerszámokat lopott el. A rendőrség kinyomozta a tettest és igy került azután tegnap a debreceni törvényszék elé. Miután a vád beigazolást nyert, a bíróság háromhónapi fogházra ítélte. Az ítéletet a vádlott megfelebbezte.

— **Vizsga a pincérszakiskolában.** A debreceni pincérszakiskolában tegnap délelőtt vizsga volt, amelyen egy idősebb, családos pincértanoncot szabadítottak fel. A vizsgán jelenvolt Kemény János, a vendéglős-szakosztály elnöke, Polster Adolf szakiskolai ig. továbbá a főnökök részéről Rosenberg Simon, Németh Nándor, Röllig Ede.

x **Harisnyákat, férfisoknikat, nyakkendőket, meglepő olcsó árban vásárolhat, Vitárius Sándornál, Kossuth ucca 17. szám.**

x **Tankönyvét** az összes iskolák részére beszerezheti a Csáthy-féle könyvkereskedésben, a Nagytemplom mellett. Használt tankönyveket féláron vásárolhat. Kiszolgálás köztisztviselői kultúrkölcsön útalványokra is.

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensió a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópikus flórájú kert közepén.
Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.
Szobái tágasak, világosak és abszolut tisztk. — Több tagu családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok.
Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitűnő magyar-francia konyha.
Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti szeptember 5-én:

Időjárásunk ma is változatlanul meleg volt. A hőmérséklet a tegnapihoz viszonyitva némileg emelkedett is; mai maximum ugyanis 31.2 C. volt, a tegnapinál 1.2 C.-szal magasabb.

A jelenleg már csaknem két hét óta tartó száraz és igen meleg idő szak ugy látszik, a vége felé közeledik. A nyugateurópai ciklonok mellékképződményei valószinüleg rövidesen befolyásolni fogják a mi időjárásunkat is. Négyezer méter magasságban már ma reggel déli-délnyugati légáramlás volt észlelhető. A folyamat megindulását jelenti különben a légnyomás esése és a magas felhőalakok növekvő felvonulása is (cirrus).

Egyelőre még igen meleg idő várható, helyi zivatarhajlammal, később nyugati légáramlással hősülyedés valószinü.

x **Zongorák, pianinók,** használtak, újak és mindenféle hangszeráruk, legelőnyösebben beszerezhetők — Szendrő Sándor, Batthyányi ucca 22. szám.

— **Művészházasság.** Witt Böske, a debreceni Csokonai Színház volt kitünő és rendkivül népszerü gyermek primadonnája, aki később Alapi kamaraszínházához került és ott is nagy és megérdemelt sikere volt és Alapiék debreceni szereplése alkalmával a debreceni közönséget is újra megnyerte magának, hétfőn kötött házasságot Kézdi Kovács Antal Károly színművészszel Debrecenben. Férje, Kézdi Kovács Károly szintén az Alapi Kamaratársulatánál volt hosszabb ideig s most Budapesten az Uj Színháznál szerződött. Kézdi Kovács Károlynak írói körökben is jó hangzásu neve van, hangulatos novelláit és verseit a „Debreczen" is közölte. A művészházasság alkalmával számosan keresték fel szerencsekívánataikkal a fiatalpárt.

— **Veres Tóni fia Angliában.** Veress Károly, Veress Tóni, a Debrecenben muzsikáló kitünő és népszerü cigányprimásnak a fia, ki évek hosszú során át Budapesten az Astoriában muzsikált, most meghívás folytán kimegy Angliába és Londonban fog muzsikálni, az egyik előkelő étteremben és mulatóban. Veress Károly a bandáját is viszi magával. A magyar cigányok fekete nadrágban, lakk cipőben és kék aranysújtásos attilában fognak muzsikálni a londoni közönségnek. — Veress Tóni továbbra is Debrecenben marad és a debreceni közönséget fogja szórakoztatni, hangulatos nótákkal.

— **Felhivás a leventékhez.** Tekintettel az Országos Bajnoki Céllövőversnyre, a debreceni leventék részére a foglalkozás nem szeptember 15-én, hanem szeptember hó 22-én reggel kezdődik. Az iparostanonciskolában, kereskedőtanonciskolában, az I. és II. számú gazdasági iskolákba járó leventeköteles egyének leventekiképzése azon a napon veszi kezdetét, amelyik napon az iskolai tanórák. A tanyasi leventecsoportoknál 15-én. Minden levente ugyanazon a helyen, ugyanazon időben, ugyanazon oktatónál jelentkezzen, ahová eddig is járt.

Testnevelési Vezetőség.

x **Tankönyveket Antalffy József cégnél** már most beszerezheti, újonnan, vagy ócskán. Iró és rajzszerekből is a legnagyobb választék. Antalffy könyvkereskedés, Szent Anna ucca és Varga ucca sarok. Telefon : 612. szám.

Gyászrovat

Faragó Sándorné szül. Szabó Julianna 43 éves korában elhunyt. — Temetse folyó hó 6-án délután négy órakor lesz, Nyomtató ucca 11. szám alatti háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Várad uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Tikos Sárika 8 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délelőtt 11 órakor lesz, a Kossuth uccai templomból, a ref. egyház szertartása után, a Kossuth uccai temetőben levő családi sirboltba. Vitéz Tikos Béla és neje Kertész Ilona gyermekét gyászolja az elhunytban. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Böresök Tibor, élt 15 évet. Temetése 1929 szeptember 6-án délután 2 órakor lesz, a Bercsényi ucca 56-ik számu háztól, a ref. egyház szertartása szerint a háznál tartandó gyász ima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet" tem. váll. rendezi.

Tóth András gazdálkodó életének 50-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 7-én délután 3 órakor lesz, Debrecenből Ujvárosra való szállitás után, Debreceni ucca 87. számu háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Keleti temetőbe. A szállitást Fehértói temetkezési váll. rendezi.

— **Magántisztviselők** szokásos utolsó nyári összejövetelüket kerthelyiségükben, (Piac ucca 66. szám) folyó hó 7. napján, szombaton este 8 órakor, — rossz idő esetén vasárnap este tartják meg. Vendégeket szívesen látnak.

Vezetőség.

— **Megbüntették, mert gépjárművezetői engedély nélkül motorozott.** Havas Gusztáv, debreceni, 27 éves, irógépügynök állott ma a debreceni rendőrség kihágási ügyosztályának egyik rendőrbirója előtt. Az volt ellene a vád, hogy több alkalommal, gépjárművezetői engedély nélkül motorkerékpárt vezetett. A megtartott kihágási eljárás során Havas felmutatott egy, a pécsi rendőrség által 1922-ben kiállitott bizonyitványt. Ezt azonban a rendőrbiró nem találta elégségesnek. A megtartott főtárgyalás során dr. Tóth Sándor rendőrbiró Havas Gusztávot több izben történt engedély nélkül való motorkerékpárvezetésért 3 napi elzárásra és 300 pengő pénzbüntetésre itélte. Az itélet ellen Havas Gusztáv fellebbezést jelentett.

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Lucsi József sütő, fiú József. — Jambó István napszámos, lány Margit Bozsán József földmives, fiú József. dr. Salánky József t.-orvos, fiú László. Takár Nándor borbély, fiú Nándor. — Madai Imre napszámos, leány Margit.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Szilágyi Ferenc ref. egyhónapos, Monostorpályi út 16.. — Friedmann Péter izr 82 éves, Szent Anna ucca 31. Tikos Sára ref. 7 iónapos, Hüvelyes u. 8. szám. — Pipis Margit rk. 15 éves — Téth László rk. 26 éves, Mátészalka.

— **Eltörte a bordáját az eldobott kő.** Goldstein Ignác ujfehértói bérlő a napokban kocsiján az egyik Ujfehértó határában levő vasúti átjárón hajtott keresztül. A töltésen dolgozó munkások közül az egyik egy követ ragadott fel és elhajította. A kő olyan szerencsétlenül találta el a kocsin ülő Goldsteint, hogy az egyik oldalbordáját eltörte. A vizsgálat megállapította, hogy a követ Szopó István vágta Goldsteinhoz. Szopó ellen súlyos testisértés címén az eljárás megindult.

Szárnyak

Milyen boldog lenne az ember,
Ha szárnyas, boldog repülése
Lépést tartana a szerelemmel.

Minden perc uj megállót hozna
És a türelmetlen várás láza
Nehéz órákat nem okozna.

Egy suhanás és szállnánk az égig,
S nem lenne az Isten büsabb,
Hogy az emberek igy kisértik.

A gyenge föld alul maradna
És vergődne tovább az emberi,
Kicsinyes, itt ragasztó, vad salakba.

Mi pedig szállnánk, mint a felhő,
S tudnánk, hogy akit várunk
Sarjadt szárnyakkal hozzánk eljő.

De igy, letörve, megalázva
Szárny nélkül sirunk epekedve
A türelmetlenség könnyétől ázva....

SZALACSY R. IMRE.

— **Elitélt a tábla egy kereskedőt.** Sikkasztás bűntettével vádolva került tegnap Pollák Miksa miskolci kereskedő a debreceni itélőtábla elé. Pollák a budapesti Kálmán és Deutsch-cégtől 300 pengő értékü árut vett át bizományba. Az árut pár hét múlva eladta de a vételárat nem fizette ki a fővárosi cégnek. Elsőfokon a miskolci törvényszék vonta felelősségre Pollák Miksát és sikkasztásért nyolcnapi fogházra itélte. Az ügy most a debreceni itélőtábla elé került, amely a törvényszék itéletét teljes egészébe helybenhagyta. A tábla itélete jogerős.

— **Nurmi ötezer pengőt kért varsói starijáért.** Szeptember hó 7-én és 8-án nagy nemzetközi atlétikai verseny lesz Varsóban. Meghívták Nurmit, a finn futócsodát is. Nurmi kijelentette, hogy egyelőre még csak Finnországban hajlandó versenyezni. Most azonban kiderül, hogy a világrekorder hajlandó megmásitani elhatározását, — ha érdemes. Varsói jelentés szerint Nurmi az felelte a meghivásra, hogy szivesen elindul, ha költségei fejében 8000 zlotit fizetnek neki. A 8000 zloti közel 5000 pengőnek felel meg. A finnországi Abo, Nurmi közelebbi hazája, igen messze lehet Varsótól, ha egy útazás ilyen sokba kerül.

— **Boldogfalva kertség lakossága,** lakossága, folyó hó 8-án, délután 5 órakor tartja nagygyülését amelyen az olvasókör megalakulását kimondják. Megválasztják a tisztikart és a választmány tagjait. Felolvassák az alapszabályokat. Kovács Károly ny. tanító ez alkalomra felhivást intézett a kertség lakosságához, amelyben csatlakozásra hivta fel őket. A nagygyülésen, — mint a jelek mutatják, — nagyszámban fog megjelenni a lakosság.

— **Műkedvelő előadás a Homokkertben.** A Homokkerti Református Olvasó Egylet vigalmi bizottsága, 1929 szeptember hó 8-án, vasárnap, az egyleti helyiségében, tánccal egybekötött műkedvelő előadást rendez, mely alkalommal szinre kerül „A kintornás család". Népszínmű három felvonásban. Irta: Tóth Ede. Rendező: Szilágyi József. Sugó: Lázár István. Személyek: Pergő Gerzson, a horváti molnár—Batári József, Jucika kisasszony, leánya—Török Piroska, Bimbó Mártonné, az özvegy recskei molnárné—Szilágyi Ilonka. Bimbó Laci ács és molnár mester mostoha testvérek—Papp István, Kötő Károly vasúti bakter—, Dáma Náczi, falusi fiskális—Bódi Sándor, Fuvó Máté, öreg vándorkintornás—Seres István, Mária leánya—Török Irmuska, Jancsi—Berényi Béla, Pista—Kovács János, I-sö—Nagy János, II-ik—Szabó Pál kocsisok. Cziteráné—Bancsi Ilonka, Kókáné—Dézsi Mariska őrlőasszonyok, Magdi szolgáló—Szabó Erzsike. Samu, molnár inas—Tóth Gyula. Egy fiatalasszony—Szabó Juczika. Az előadás kezdete délután 4 óra, a tánckezdete este 8 órakor. Belépődij személyenként az előadásra 60 fillér, a táncra külön egy pengő, vígalmi adóval együtt. Tekintettel az egylet jótékony céljaira, felül fizetéseket köszönettel fogad és számos látogatást kér a Rendezőség.

— **Az ipariskola tanári kara.** — A debreceni ipariskola felügyelő bizottsága legutóbb tartott ülésán választotta meg az óraadó taneröket a bizottság felügyelete alatt álló iskolákhoz: A fiú tanonciskolához: Dr Adorján Józsefet, Bagi Antalt, Balla Kálmánt, Balla Lászlót, Bakk Bélát, Bordi Istvánt, Debreczeni Tivadart, Dóczy Bélát, Fekete Mátyást, Frösch H. Imrét, Gál Józsefet, Jávor Gyulát, dr. Juhász Jánost, Kelemen Gézát, Keresztesi Ernőt, Kovács Jánost, Kulcsár Ferencet, Kuthy Sándort, Longáner Istvánt, Lovas Rezsőt, Mayer Ferencet Mezey Bélát, Murányi Lajost, Nagy Ferencet, Nagy Gyulát, Nagy Imrét, Pávay Mihályt, Pétery Lászlót és Rapold Gusztávot, továbbá vitéz Udvarhelyi Bélát, Rácz Istvánt. — A leánytanonciskolánál: Berky Gézánét, Danér Erzsébetet, Erdőssy Irmát, dr. Gottenhubernét, Majerszky Bélánét, Somogyi Máriát és Vargha Irént. — A nőipariskolánál Juhász Gézánét, — Maiznerné Walter Edittet, dr. Gottenhubernét és Oláh Irmát.

— **Súlyos motorkerékpárszerencsétlenség Kiskúnfélegyháza mellett.** Kiskúnfélegyházáról jelentik: Kovács József 26 éves kecskeméti ügynök szerdán délben motorkerékpáron Szegedre indult üzleti ügyben. Amint Kiskúnfélegyháza alatt a városi téglagyár telepeihez ért, a gyárhoz vezető kisvasút sineinek kátyujában a gépje megcsúszott és olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy Kovács három helyen a lábát törte és kisebbfoku agyrázkódást szenvedett. A súlyosan sebesült Kovácsot Kiskúnfélegyházára egy arra haladó autó szállította be, teljesen szétroncsolt motorkerékpárjával együtt.

— **Hétfőn reggel mindenütt kérje a Debreczeni Hétfő Ujságot".**

Csak egy mosolyt

KICSINYEK PROBLÉMÁJA.

— Hány éves vagy, kisfiam?

— Igazán nem tudom. Amikor születtem, a mama 26 éves volt, most pedig 24 éves.

A SZERENCSÉS EMBER.

Férj: Szerencsés ember ez a Kovács amihez nyul, arannyá válik.

Feleség: Ugy? Akkor jó volna, ha megfogná azt a karperecet, amit a születésnapomra kaptam tőled.

A 18 ÉVEN ALULI MAGYAR GYERMEKEK HÖSIESSÉGE A HÁBORUBAN.

Az alábbi felhivás közlésére kérték fel lapunkat: A világháboru s a rá következő idők: kommün, megszállás megpróbáltatásai nemcsak a magyar katonai erények nagyszerü példáit teremtették meg, hanem a rendkivüli körülmények között gyönyörü bizonyságát adta hősiességének a mindkét nembeli magyar gyermekifjuság is. A front mögötti polgári élet küzdelmeiben, a családfenntartásban, apa vagy anya helyettesitésében épp ugy megtaláljuk a gyermek-hősöket, mint a háborus események között, amikben a magyar lélek és jellem legsajátosabb értékeinek: hazaszeretetnek, bátorságnak, vitézségnek, önfeláldozásnak, hüségnek, lélekjelenlétnek adták fényes tanujelét.. Minthogy ez átlagon felülemelkedő cselekmények, gyermek-hőstettek, a magyar léleknek, a magyar nemzetnek épp oly jelentős értékmérői, mint maguk a katonai bravurok, mozgalom indult meg a gyermekhőstettek adatainak összegyüjtése érdekében. — Kérjük tehát mindazokat, akik 18 éven aluli magyar gyermeknek a világháboruban, vagy az azt követő sulyos időkben, fronton, vagy front mögött, számottevő cselekedetéről, hősiességéről tud, hogy az arra vonatkozó adatokat: név, kor, hely, idő stb. lehető pontos megjelölésével a következő cimre megküldeni sziveskedjék: Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, Budapest, VII., Rózsa ucca 23.

— **Ebkiállitás Debrecenben.** Lapunk előző számaiban már tájékoztattuk a debreceni kutyatulajdonosokat, a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete által rendezendő ebkiállitásról. — Tekintve, hogy az egyesület ezen országos versenyére nagy számban történtek benevezések és a Tiszántúl különböző helyeiről érkeznek a kiállitók a kiállitást megelőzőleg ismerkedési estélyt rendez, a Németh-féle vendéglő (Csapó ucca 8. szám alatti) külön helyiségében, szeptember hó 7-én, — szombaton este félkilenc órakor. — Az egyesület felkéri az ebkedvelőket, — hogy ezen ismerkedési estélyen minél nagyobb számban jelenjenek meg. — Ha még vannak olyan ebkedvelők, akik ebeiket nem nevezték be, jelentsék be a kiállitási szándékukat az irodában, Simonffy ucca 59. szám. Telefon 8-44. szám.

China vasbor
vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.
Félliteres üveg 2·50 P.
Kapható: a készitő
Grósz Nagy Ferenc
gyógyszertárában,
Szinház mellett.

A Déri-tér környékének rendezése

Lebontják a Bethlen-utca 9—11. számu házakat.

Debrecen városa már régebben ugy határozott, hogy a Déri tér környékét rendezi. Evégből a közgyüléstől felhatalmazást kért, hogy a városrendezés szempontjából szükséges házakat lebonthassa, illetőleg megelőzőleg azokat a tulajdonosoktól megválthassa.

A rendezéssel kapcsolatos munkálatokat már régebben megkezdték s most *sor kerül a Bethlen ucca 9—11. számu házak lebontására is.* A püspöki palota mögött és a Déri muzeum előtti parknál elhuzódó ucca ugyanis át fogja kötni *a Füvészkert és a Bethlen uccákat s ezért kell a 9—11. számu házakat lebontani.*

A polgármester rendelkezése alapján a városi müszaki hivatalban most irják ki a versenytárgyalást a lebontási munkálatokra, amelyeket még ez évben akarnak befejezni.

Ezzel az uccanyitással Debrecennek ez a környéke egészen meg fog változni és pedig előnyére. — Most már csak arra volna szükség, hogy a debreceni postapalota ügye is tető alá kerüljön, mert addig a Déri-tér környéke a Hatvan ucca felől egyáltalán nem nyujt lélekemelő látványt.

x **Az ARANY BIKA étteremben KISS BÉLA muzsikál.**

x **Tankönyveket Antalfy József** cégnél már most beszerezheti. Ujonnan vagy ócskán. Iró és rajzszerekből is legnagyobb a választék. — Antalfy könyvkereskedés Szentanna é. Varga ucca sarok. Telefon 612.

— **Dunyhát lopott, — kéthónapi fogházra ítélték.** Ez év tavasszán Siteri Juliánna cselédleány egyik debreceni nyilvános házban volt alkalmazásban. Miután hanyag cselédnek bizonyult, a tulajdonosnő felmondott neki. A lány, hogy megbosszúlja magát, eltávozása előtti napon egy dunyhát lopott el és azt magával vitte. Lopással vádolva állította ezért tegnap a kir. ügyészség Siteri Juliánnát a debreceni törvényszék elé, amely bünösségét megállapította és kéthónapi fogházbüntetéssel sújtotta. Az ítélet jogerős.

x **Értesítés.** Tisztelettel értesitem a m. t. vendégeimet, hogy a „Royal" éttermet átvettem és szeptember hó 1-én saját vezetésem alatt megnyitotam. kérve a n. b. közönség szives támogatását maradtam t. tisztelettel Diósi Adolf, „Royal" étterem bérlője.

— **A verekedő cipészlegény a törvényszék fogházában.** Megírtuk tegnapi számunkban, hogy Komádi községben Zöld Lajos csizmadiasegéd vas villával összeverte szerelmesét: Fülöp Máriát, mert az nem akart hozzámenni feleségül. A leányt a debreceni klinikán ápolják, mig Zöld Lajost a csendőrök őrizetbe vették és tegnap délután beszállították a debreceni törvényszék fogházába.

x **Párisról, Velencéről, a mondain élet ezer érdekességéről** közöl nagyszerü, szines riportokat a Magyar Magazin szeptember 1-i száma, amely uj korszakot jelöl ennek a közkedvelt, illusztrált lapnak történetében. Pásztor Árpád eredeti felvételekkel illusztrált japáni cikke, Erdődy Mihály kacagtató novellája, szórakoztató képsorozat, a legkiválóbb magyar festőművészek és modelljeik életéről, humoros feljegyzések a cigarettázó nőkről és a pizsamadivatról, továbbá rengeteg rajz fénykép teszi változatossá és feledhetetlenné az uj számot. Külön érdekesség a lap Aktuális Magazin cimü melléklete, amely 16 oldalnyi terjedelemben tájékoztatja a közönséget Budapest és a nagyvilág legfrisebb szinházi, társadalmi és mozi és sporteseményeiről. Ára: 1 P. Mindenütt kapható. — Mutatványszámot díjtjalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget u. 26. szám.

x **Szülők figyelmébe!** Tankönyvek új és használt állapotban az összes fiú és leányiskolák részére kaphatók. — Régi tankönyveit becserélem. Böhm könyvkereskedése, Bika-szálló mellett.

— **Felhivás.** Az Országos Magyar Zenészszövetség debreceni kerületi elnöksége értesiti az igen tisztelt választmányi tagokat, hogy a szokástól eltérően a folyó hóban tartandó választmányi üléseinket 8-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel fogjuk megtartani, Cegléd ucca 20. szám alatti helyiségünkben, melyre az igen tisztelt választmányt minél nagyobb számbani megjelenésre kérjük. Elnökség.

x **Bájos a szépasszony,** amikor vendégeit egy csésze illatos, aromás teával megkínálja. A tea hangúlatot keltő szimbóluma a kedélyes otthonnak. Meinl újtermésü tea a legjobb.

— **A pincér szakiskolában,** folyó hó 7-én, délután 4 órakor ejtjük meg a beíratásokat, az iskola földszinti termében, (Miklós ucca 3.) Igazgatóság.

x **Sokéves kisérletezés** és fáradhatatlan tudományos kutatásokra volt szükség, hogy egy gyártmányt teremtsenek mely ma már az egész világon el van terjedve s kb. 33 év óta minden ország népei körében osztatlan kedveltségnek örvend. Az Aspirin-tabletták jóságát számtalan orvosi szakvélemény és a közönség széles köreinek önkéntes dicsérete elismerte. Mint-hogy tudvalevőleg csak jó és általánosan kedvelt gyártmányokat utánoznak természetes, hogy gyakran megkisérlik éppen az Aspirin-tabletták utánzását. Ezek az ugynevezett „pótszerek" azonban hatástalanok, sokszor még hozzá károsak is, míg az eredeti tabletták a szívnek nem ártanak.

— **A magántisztviselői törvény ismertetése.** Általános érdeklődésre tarthat számot az a mozgalom, mely a debreceni magántisztviselők részéről indult ki és amelynek eredményeképen Debrecenben szeptember 8-án, vasárnap 5 órakor megjelenik Kertész Miklós, a Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége központi főtitkára és a Kereskedő Társulat által előzékenyen átengedett diszteremben (Piac ucca 8.) előadást tart, amelynek során ismerteti az uj törvénytervezetet és a Magán Tisztviselők Szövetsége hivatalos álláspontját a törvény készülő, egyes rendelkezéseivel szemben. A monstre magántisztviselő összejövetelen minden érdeklődőt szivesen lát a vezetőség, amely mindent elkövet az irányban, hogy a debreceni magántisztviselői társadalom megmozdulása impozáns legyen.

SPORTHIREK

A magyarországi tenniszbajnokság

Budapest, szeptember 5. Magyarország 1929. évi lawn-tennisz bajnokságának főbb eredményei a következők:

Férfiegyes: Zauralek (cseh)—Halden 6:3, 6:2, Antens (Ausztria)—Fischer (Ujzeland) 8:6, 6:4, Malecek (cseh)—Pétery dr 6:3. Sötétség miatt félbeszakadt. Menzel (cseh)—Vásárhelyi 6:4, 6:3, Michel (Anglia)—dr Hegyesy 6:1, 6:2, Zerlendi (görög)—Gottesmann (Kassa) 6:2, 6:4, Rohrer (cseh)—dr Jakab 6:1, 7:2, Kehrling—dr Germann 6:3, 6:4, Boltano (Ausztria)—Aschner 5:7, 6:1, 6:3. Worm (dán.)—Szombathelyi 6:0, 6:0.

Női egyes: Dautsa (cseh)—Wienerné 9:7, 6:2, Baumgarter—Rorerné (cseh) 6:3, 6:2, Hoffmann (német)—Gözsy 6:1, 6:1, Krávinkel—Varga 6:1, 6:4. A német bajnoknő könnyen győz.

Férfipáros: Dörner, Greguska—Godekma, Vajda 8:6, 7:5, Heine, Frentz—Xydias, Tripanis 6:0, 7:5, Menzel, Florenz—Herczum, Rónay 11:9, 6:3.

Vegyes páros: Lee, Colye—Banó, Wienerné 6:3, 6:4, Arten, Deutsch—Darvay, Toskáné 6:1, 6:1, Fischer, Baksiné—Hecht, Kubickáné 6:0, 6:0.

HATÁLYON KIVÜL HELYEZTÉK A FERENCVÁROS JÁTÉKJOGÁNAK FELFÜGGESZTÉSÉT

Budapest, szeptember 5. A Magyar Labdarugó Szövetség igazgatósága ma esti rendes ülésén határozatot hozott a Ferencváros ügyében, még pedig tovább folytatja a vizsgálatot, azonban az eddigi adatok alapján a Ferencvárosnak, mint egyesületnek játékjogát felfüggesztő határozatát hatályon kivül helyezi.

A DMTE AZ ELSŐ OSZTÁLYBAN

A BUSE, mint jelentette volt a Debrecen, visszalépett a keleti kerület amatőrbajnokságban való részvételtől. Az intézőbizottság azt javasolta, hogy helyében a DMTE és TTE osztályozó győztese játszon. Az alszövetségi tanácsülés azonban ugy határozott, hogy a DMTE-t osztja be az első osztályba. A DMTE vasárnap már játszik is Nyiregyházán a NyTVE-vel.

A DEAC KIVONUL AZ ALSZÖVETSÉGBŐL

A DEAC ama határozat miatt, hogy a DMTE-t felvették az első osztályba és mert az alszövetség több más cselekményével az ő felfogásuk szerint vétett a sportszerüség ellen, kivonul az alszövetségből, illetőleg a DEAC-ból választott tisztikari tagok lemondanak. Lemond dr Benkő Lajos, Görgey József, dr Szalay Károly, Benesik Gyula, de valószínüleg lemond Ferenczy Károly elnök, dr Payer Dezső és Ziegler János alelnök is, ha a DEAC igazgatótanácsa a lemondás mellett dönt.

SIKERESEN SZEREPELTEK A DTE LÖVÉSZEI A KABAI MOVE CÉLLÖVŐ VERSENYÉN

A MOVE Kabai Sport Egyesület f. évi szeptember hó 1-én tartotta meg első egyesületek közti meghivásos miniature céllövő versenyét. Versenyszámok voltak: egyéni és 5-ös csapatverseny (10 lövés fekve, 10 lövés állva) 50 m. távolságra.

Egyéni versenyben: 1. Pikó István DTE 20—194 p. nyeri dr Bagi Gyula tiszteletdiját. 2. ifj. Széll László DGASE 20—193 p. nyeri a Kabai Takarékpénztár tiszteletdiját. 3. ifj. Vrana István DGASE 20—190 p. nyeri Kósa János tiszteletdiját. 4. Szentmiklósi János DTE 20—190 p. nyeri a Kabai „Hangya" szöv. tiszteletdiját. 6. Kerekes Gyula Hajdunánási Levente Egyesület 20—188 p. nyeri dr Orody Jenő tiszteletdiját. 8. Fliegenschnee Lajos DEAC 20—188 p. nyeri Tőzsér Ambrus tiszteletdiját. 7. Péterffy Jenő DTE 20—188 p. nyeri Simon Pál tiszteletdiját. 9. Gáspár Imre Kabai MOVE 20—188 p. nyeri Tóth Ede tiszteletdiját. 10. Kósa János Kabai MOVE 20—187 p. nyeri Papp Bertalan tiszteletdiját. 11. Bodó Sándor DTE 20—187 p. nyeri a Tóth Kálmán tiszteletdiját.

Ezenkivül az 1—6. helyezettek az egyesület aranyozott érmét, a 6—11. helyezettek az egyesület ezüstözött érmét.

Csapatversenyben: 1. DTE 940 pont, nyeri a Kabai MOVE diját.

2. DEAC 920 pont, éremdijazást nyert.

3. Derecskei MOVE 917 pont.

4. Kabai Levente Egyesület 892 pont.

5. Hajdunánási Levente Egyesület II. 889 pont.

6. DTE II. 886 pont.

7. Karcagi MOVE 872 pont.

8. Hajdunánási Levente Egyesület I 870 pont.

9. Debreceni Levente Egyesület 866 pont.

10. Földesi PLE 865 pont.

A verseny mintaszerü rendezésben folyt le és a legteljesebb siker jegyében. 12 egyesület több mint 100 nevezővel vett részt. A dijakat Bodroghy ezredes, testnevelési felügyelő, a jury elnöke osztotta ki szép beszéd kiséretében. A Kabai MOVE nevében dr Bagi Gyula elnök mondott köszöntő beszédet, mig a versenyzők nevében ifj. Vrana István köszönte meg a rendezőség fáradozását.

BIRÓKÜLDÉS

Debrecen: DEAC pálya DKASE—NSE, bíró Debreceni. Nyiregyháza: NyKISE—DTE, bíró Ráduly. Törökszentmiklós: TMOVE—DVSC, bíró Scheitzner. DMTE—NyTVE, bíró Szántó.

FELHIVÁSOK

Felkérem az érembajnokságban résztvevő összes csapatok intézőit, hogy ma, péntek este fél 8 órára a Pesti-féle vendéglőben megjelenni szíveskedjenek. — Intézőség.

Felkérem a Vasas összes játékosait, hogy folyó hó 6-án, pénteken este fél 8 órakor Gyár ucca 4. szám alatt megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: letiltás és óvás. — Intéző.

Felkérem a Rothermere FC összes játékosait, hogy szombat délelőtt 11 órára a Csokonai-kertben jelenjenek meg kivétel nélkül. Semmi kifogást el nem fogadok. — Intéző.

Felkérem a Zerkowitz SC összes játékosait, hogy ma este 8 órára a gyár udvarán, Bethlen ucca 32. sz. alatt játékosértekezleten megjelenni szíveskedjenek. — Intéző.

Felkérem a DKASE Ib alanti játékosait, hogy f. hó 8-án 1 órakor a DEAC pályán a DTE elleni mérkőzésre megjelenni szíveskedjenek: Báthori, Timarovszky I., Engel, Gömöry, Karalyos, Juhász, Herskovits I., Dávid, Kohn, Herskovits II., Marosi, Turánszky, Timarovszky II. Ismételten felkérem a játékosokat a pontos megjenésre. — Intéző.

Különleges és egyszerü • BUTOROK • jótállással részletre legelőnyösebben Faipar nál Király ucca 4. szám Ugyeljünk a cimre.

Őszi modell kalapjaim
megérkeztek.
Feltünően olcsó árak!
Belvárosi Kalapszalon
Batthyányi-u. 2.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki uj 77 kg-os 22.00—22.20, 78 kg-os 22.25—22.45, 79 kg-os 22.50—22.70, 80 kg-os 22.70—22.90, felsőtiszai 77 kg-os 21.55—21.75, 78 kg-os 21.75—21.95, 79 kg-os 21.95—22.15, 80 kg-os 22.05—22.25, fejérmegyei, bácskai, dunántuli és pestvidéki 77 kg-os 21.45—21.65, 78 kg-os 21.65—21.85, 79 kg-os 21.85—22.05, 80 kg-os 21.95—22.15.

Rozs pestvidéki 16.20—16.30, más 16.20—16.30, sörárpa 21.00—23.50, egyéb 19.00—21.00, takarmányárpa 15.75—16.25, Ia 16.75—17.25, köles 14.50—15.00, zab uj 12.75—13.25, Ia uj 15.50—16.00, tengeri 21.75—22.00, repce 48.00—50.00, korpa 12.00—12.25.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 22.76, 22.65, 22.71, 22.68, 22.60, zárlat 22.60—22.61, márciusra 25.16, 25.12, 25.10, 25.08, 25.04, 25.01, 25.00, zárlat 25.00—25.01.

Rozs októberre 17.58, 17.42, 17.53, 17.50, 17.53, 17.47, zárlat 17.46—17.47, márciusra 19.88, 19.80, 19.73, 19.81, 19.83, 19.77, 19.73, 19.80, zárlat 19.80—19.82.

Tengeri májusra 18.34, 18.40, 18.35, 18.40, 18.47, zárlat 18.46—18.48.

Pesti állatvásárok.

A pesti marhavásárra felhajtottak 858 darab vágómarhát. Ökör legjobb minőségü 112—128, kivételesen 140, másodrendü 80—100, gyengébb 52—78, bika legjobb 106—120, kivételesen 122, másodrendü 92—104, gyengébb 66—90, tehén legjobb 100—116, kivételesen 118—120.

A ferencvárosi sertésvásárral felhajtottak 3300 darab sertést. Eladtak élősúlyban kilogrammonként: könnyü sertést 132—146, közepeset 146—158, nehéz sertést 158—164 fillérért. — A vásár irányzata lanyha volt.

Nem emeli a kamatlábat az Angol Bank.

London, szeptember 5. Az Angol Bank mai ülésén a bankkamatlábat változatlanul 5.5 százalékban állapította meg.

VALUTÁK.

Angol font	27.85
Belga frank	79.85
Cseh korona	16.99
Dán korona	152.70
Dinár	10.06
Dollár	572.10
Francia frank	22.65
Hollandi forint	230.00
Lengyel zloty	64.55
Lei	3.40
Líra	30.05
Norvég korona	152.60
Német márka	136.70
Osztrák schilling	80.80
Svájci frank	110.55
Svéd korona	153.75
Spanyol peseta	84.65

x Mátyás pincében (volt Márkus), Városház épület, esténként budapesti női szalon zenekar játszik!

S SOK K
100000
művészi fénykép forog közkézen, melyek mind
Liener Béla
fényképész
Csapó uccai műtermének munkáját dicsérik.

Automobil hűtők
javitását
gyorsan és kifogástalanul készíti:
Fülöp Miklós
bádogos mester
Debrecen, Csapó-u. 3
Telefon 9-17.

DEBRECENI KALAUZ
160 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ára részletes térképpel 1 P 50 fillér.
Kapható minden könyv kereskedésben.

2184—1929 vh.

Árverési hirdetmény

A debreceni kir. járásbíróságnak 1929 Pk. II. 26370—4. sz. végzése folytán dr Fráter Pál ügyvéd által képviselt Zwack J. és Tsa cég budapesti lakos javára 772 pengő 95 f. tőke, ennek különb. összegektől járó 10 százalék kamatai 107 pengő 45 f. eddigi a lenti és a még felmerülendő költségekből, valamint az ezennel csatlakoztatott s eddig jogerős végreh. zálogjogot nyert végrehajtatók tőke és járulékából álló követelésének behajtása végett — eddig fizetett összeg betudásával — alperes debreceni lakos ellen 1929. évi szeptember hó 7. napján délután 6 órakor Debrecenben, Bethlen ucca 52. sz. alatt a budapesti közp. kir. járásbíróság 928 P. 192648. sz. végzése alapján az 1929 Pk. 26370. sz. végreh. jegyzőkönyvben 1—24. t. a. le- és felülfoglalt s 2964 pengőre becsült bolti berendezések és bolti árucikkekből álló ingóságok nyilvános bírói árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is eladatnak.

Kelt Debrecen, 1929 aug. hó.

Lőrincz Endre
kir. bir. végrehajtó

APRÓHIRDETÉSEK

Állást kereső nők

Gépirónő
szorgalmas úrileány, — kezdő javadalmazással, alkalmazást keres. Telefoncim: 14-98. 1098

Perfekt
fehérnemü varrónő házakhoz ajánlkozik. — Fillét is vállal, Faragó ucca 10. 1196

Betöltendő állás nők részére

Mindenes
főzőnőt, jó bizonyítvánnyal, azonnal felveszek, Piac ucca 19. II. emelet, folyosó végén. 1171

Kétéves
gyermek mellé, azonnali belépésre, 13—15 éves pesztonkát keresek Wesselényi-téri vasuti bérház, földszint 3 sz. 1211

Pénztárnoknő
irodai gyakorlattal, — azonnalra felvétetik, — Hungária, Hunyadi u. tizenegy. 1220

Jobb leány,
gyermek mellé és könnyebb munkára felvétetik. Jelentkezés délben, Terka kozmetika, Piac ucca 72 1216

Kifutóleány,
aki üzletben már volt, felvétetik, Csapó ucca 16. szám, Amerikai áruház. 1219

Kifutó leányt
felvesz, Tollkereskedelmi, Kossuth ucca 2. sz. 1233

Bejáró
mindenes ügyes főzőnőt azonnali belépésre keresek. Érdeklődni lehet a házfelügyelőnél, Kossuhtu cca 22. sz. 1234

Betöltendő állás férfiak részére

Lakatostanulók
magas fizetéssel felvétetnek. Szálkay lakatosnál. Kazinczy 2. 591

Cipészsegéd
hétszámra felvétetik — Arany János ucca 37. Kovács. 1126

Egy
fiatal, magyarszabó segédet felveszek és egy használt gépet keresek kölcsön, esetleg meg is veszem, Kinizsi ucca 82 szám. 1193

Jó munkás
tekszes felvétetik, Kissnél, Eötvös ucca 108. szám. 1209

Kárpitos
tanulót kosztra, vagy fizetéssel felveszek, Pucsera kárpitos, Csemete ucca 9. szám. 1224

Egy
óvadékképes kenyérárus felvétetik, Nyíl u. 77. szám. 1203

Kifutófiú
felvétetik, Hortobágymalom, lisztüzlet, Böszörményi út 1. 1214

Hangszerek

Zongora
kereszthuros, kifogástalan Stingl gyártmány eladó. Megtekinthető — délelőttönként Rákóczi-ucca 69. 1060

Élelmiszer és ital

Zamatos
borok, egy liter 64, 72, 80 fillér, 1. 1.20, s 1.60 Glück Izidor csemegeüzlet, Magoss György-tér 9. szám, (volt Péterfia ucca). — Ugyanott egy segéd és egy kiszolgáló kisasszony felvétetik. 6-a

Bor
kitünő zamatu 5 liter vételnél 64 fillér. Vámospércsi finom vegyes 80 fillér. Dénesnél, Cegléd u. 22. 4a

Családi házat
6—7 szobásat keresek bérbe november 1-re. Cim a kiadóban. 50f.

Bútorok

Eladó
elköltözés miatt komplett palisander ebédlő, konyhaberendezés és egy kifogástalan Stingl-gyártmányu kereszthuros zongora. Érdeklődni délelőttönként 10 óráig. Honvéd u. 9a. 450

Jókarban levő
tiszta bútorok eladók. Király utca 9. sz. 466

Igen olcsón
kiárulom Erzsébet u. 109. szám alatt, 2—6-ig szalontükör, képek, kis tükör, fotell, mosdók, éjjeliszekrények és sok mindenfélét. 964

Oktatás

Zongorázni
tanít, kezdőket és haladókat, végzett akadémista, Kossuth ucca 59 szám. 1198

Zongorázni
tanít, kezdőket és haladókat, jutányosan, zene akadémista, Kölcsey u. 9. szám. Telefon 11-38. 1093

Középiskolások
korrepetálását, magántanitást, francia és német órák adását egyetemi hallgató mérsékelt díjazásért vállalja. Megkeresést „Egyetemi hallgató" jeligére a „Debreczen" kiadóhivatalába kérek. 66-f

Angol
tanítványokat elfogadok. Cím a kiadóban. 20a

Autó, motor, kerékpár

Kerékpár
„Steyr Waffenrád" eladó, Szoboszlai út 4. szám. 1205

Motorkerékpárok
175 cm. angol AKD. felülvezényelt, OHV. 4 ütemü, 300 cm. angol AKD., felülvezényelt, 200 cm. német Zundap, 1929-es typus, 500 cm. német, Diamant, oldalkocsis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktáramban, Csapó ucca 68. sz. Bodnár. 14-a

6 személyes
üzemképes Fiát-autó prima 4 hengeres motorral olcsón eladó. — Gáll Lajos, Hajduszoboszló. III. t. 607

Zongoratanitást,
gyakorlás, akadémiai módszerrel legolcsóbban Brück zenetanárnál, — Thaly Kálmán u. 12. 1047

Teljes ellátás

Két
középiskolás gyerek teljes ellátást kaphat, Kölcsei ucca 6. 1225

Egy
középiskolás tanulólányt, özvegy tanítónő elfogad, Kossuth uccai templom mellett, Lorántffy ucca 46. 1200

Iskolás
gyermekeket teljes ellátásra elfogad izr. úricsalád. Cím a kiadóban 905

Egy
iskolás gyermek, kitünő ellátást kaphat, havi 36 pengő, Csillag ucca 105. szám. 1232

Idősebb,
magános úrinő, elfogad egyetemre járó leány, vagy gimnáziumba járó leánykát, lakásra, Garai ucca 10. Nem messze az átjárókon menve az iskolához. 1207

Két
diákot felveszek, Teleki ucca 38. sz. 1201

Központon
úricsalád elvállal egy középiskolást, teljes ellátásra, Rákóczi u. 20.

Rituális
háztartást vezető izr. család, 2—3 középiskolai tanulót, teljes ellátásra és nevelésre elvállal, Glück Sándor, Arany János u. 54. (t.)

Teljes ellátásra
keresek egyetemista lakótársat, Rothermere u 35 szám, 5. ajtó.

Középiskolás
zsidó gyereket teljes ellátásra elvállal Lindenfeld, Széchenyi 37. 373

Csinos
butorozott szoba kiadó, égyanott 2—3 iskolai tanuló teljes ellátást nyerhet, Arany János-u. 16.

Teljes ellátásra
elfogadek 2—3 izr. iskolai tanulót, esetleg lakásra, Hatvan utca 36. III-ik lakás. x

Kitünő
ellátást ad egy vagy két kisebb középiskolai fiunak vagy lányának jutányos árért, uricsalád. Homok u. 32. sz. 2-ik ajtó. (sz.)

Teljes
ellátást adok kisebb — gimnazista fiuknak. — Bogdánné, Mák u. 5. — Guti faraktár mellett. 1038

Két
gimnázista fiut vagy lányt teljes ellátásra elfogadunk Meszena utca 20. 944

Ellátást
ad úricsalád, középiskolai tanulóknak, külön szoba, Bercsényi u. 28 szám. 911

Három
úrilánynak ellátást ad keresztyén úriasszony, külön szoba, fürdőszoba. Telefon 7-95. 1118

Ajánlat

Lakatos munkák
épület, díszmű takarék tüzhelyek, rácsok, stb autogén heggesztés, elsőrendü kivitelben készülnek, jutányos árakért, Ferenc József út 38. szám, (Posta mellett). ifj. Lókodynál Ugyanott tanulók felvételnek. 32-f

Tégla és cserép
legolcsóbb beszerzési helye. Első debreceni téglagyár, iroda, Royal épület. Tel. 50. 226 557 szám. 31-a

Vásárolunk
idegenpénzeket, arany-ezüst pénzeket, (koronásokat), Debreceni Bankház, Miklós ucca 7 szám. 918

Paradicsom
befőzéshez megrendelhető házhoz szállítva, özv. Bleuerné kertgazdaságában. Telefon 654 szám. 1190

Száraz bükkfa
II. o. 4 pengő mázsánként, felapritva, hazaszállítva. Szalon porosz kőszén, belföldi kőszenek, tojásbrikett és bányakoksz, legolcsóbban kapható, Grünfeldnél, Csapó ucca 16. sz. Telefon 982. 9-a

Köppenyek,
ruhák, a legújabb őszi modellek után készülnek a „Chic" divat szalonban, Szent Anna u. 22. szám. 1101

Csillárjait
olcsóbban szerezheti be a Földvári-féle csillárgyárban, mint bárhol, Széchenyi ucca 55 sz.

„Anny" árai
garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Filckalapok minden szinben 5 pengőtől. — Alakítás 3 pengő! Csapó ucca 47. Tanulóleánye felvesz. 5a

Ablakok
minden nagyságba készen kaphatók, Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, volt Sziv ucca 14. szám. 1292

Vásár áthelyezés
miatt olcsón beszerezhetők javított kisebb s nagyobb asztali- és tornyos tűzhelyek, üstházak, hő álló zománcozott asztali tűzhelyek, vasbútorok, egyes és páros lemezágyak, szép fehér gyerek ágyak, — összecsukós vaságyak, mosdók, Dobozi ucca 5. lakatos, zsibvásártér. 7-a

Poroszszén
mázsánként 6.80 hazaszállítva, Rosenfeld Kálmán, Salétrom ucca 12. szám. Telefon 674. 1-a

Szarvasmarhateleltetés
szatmárcsekei tanyámon, — körülbelül 1200 mázsa idei széna, zab, árpa s búzaszalma pelyva és törek a tél folyamán, a rendelkezésre bocsájtandó istállókban leendő feletetés cél jából eladó. Ugyanott tavasszal 100--150 hold legelő is kapható. Esetleg 310 holdas birtok bérbeadó. Lónyay Ferenc, Szatmárcseke, — vasút: Fehérgyarmat. 12-a

Urhölgyek
szíves tudomására hozom, hogy Kossuth u. 42. szám alatt női divat szalont nyitottam. Szalonomban a legujabb őszi divatujdonságokat a legkényesebb ízlésnek megfelelően, szolid árak mellett készítek. Tanuló leányokat felveszek. Uri leányokat a legrövidebb idő alatt szabni, varrni tanitok. Nyiga Károlyné Bálint Irén. 6a

Fuvarozásokat
építkezésekhez, renoválásokhoz bármilyen anyagot, homokot, sárga földet, agyagot, salakot, valamint kompetens fákat, továbbá költöztetéseket jutányos árakon azonnal szállít „Központi" fuvarozás, Debrecen, Károly Ferenc József-ut 18b, Telefon 4—64. Tulaj. Gaál Imre 45a

Poloskát,
svábbogarat, hangyát, 24 órán belül kiirthat, szabadalmazott irtószerrel. Kapható Stern festéküzletben, Piac u. 10. szám. (Bikával szemben). Ugyanott magas fényü padlólakkok nagyon olcsón kaphatók. 1-a

KITÜNŐ HÁZIKOSZT
és reggeli kapható 22 év óta fennálló közismert, a belváros kellős közepén, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő Alkoholmentes Étteremben. Abonensek, tanulók, diákok árkedvezményben részesülnek. Tóth Jenőné, Debrecen, Bádogos u. 1. sz. Tisza-palota. 41

Soffőr
vizsgára, szakszerüen, mühely gyakorlattal, csak iss gépmühely. — 19 év óta fennálló soffőriskolája készit elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni csakis mühelygyakorlattal tanuljon. Erzsébent u. 20. 36-a

Szalonomat
áthelyeztem, Csapó u. 59. szám alá, Bardócz, nőiszabó. 13-a

TÜKÖRGYARTAS,
üvegcsiszolás, épület- és portálüvegezés. Sipkovits Béla Nagyvárad (volt Sziv u.) 15. Telefon 3—56. 34f.

Kereslet

Egyetemi
hallgatónő, lakótársnőt keres, Poroszlay út 12. szám. 1231

Lakótársnőt
szép lakásba keres, német úrinő, hivatalnoknőt, esetleg diáklányokat, Faragó ucca 10. sz, 1195

Polgári iskolai
(társulati) I. o. tankönyvet megvételre keresek, Garay ucca 18. szám. 1228

Jómenetelü
hentes- és mészáros üzlethez, megfelelő összeggel társat keresek. — Ugyanez a ház eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1086

Használt
könyveket keresek a leánygimnázium V osztályába, Garay ucca 18. szám. 1031

Lakás kereslet

Kétszobás,
fürdősozbás, bútorozott vagy bútorozatlan lakást keresünk, legkésőb október hó egyre, azonnal át is vesszük. Főucca, Péterfia ucca közelében. Ajánlatokat a kiadóban, sürgősen. 1144

Keresek
egy egészséges, száraz, tiszta, egy szoba, konyhás lakást, a Hortobágy malom közelében levő uccák bármelyikén. — Értekezni lehet e lap nyomdájában, este 6—órától. (z)

Kiadó lakás

Pinceszoba
kiadó azonnal. Csapó-u 59. 78f.

Azonnal
kiadó 4 szoba, elő-, fürdő- és cselédszobás, modern lakás. Magoss Gy. tér 16, régi Simonyi ut 13., volt kórházzal — szemben. 12f.

Központban
kettő modern szoba, — irodának, rendelőnek kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1240

November elsejére
ötszobás, komfortos lakás kiadó. Értekezni lehet: dr. Pécsi Sándor ügyvéd, Verbőczi ucca 1235

Kettő-három
ágyas szoba, konyhának is alkalmas előszobával kiadó, Csap u. 11. szám, balra.

Uccai szoba,
előszobával, külön bejárattal, irodának, vagy orvosi rendelőnek kiadó, Batthyányi ucca 16. szám. 1256

Pinceszoba,
konyhával kiadó, Szappanos ucca 11. sz. 1227

Azonnal
kiadó egészséges, száraz nagy szoba, konyha spájz, a lakás üres, — esetleg szept. 15-ére. — Tóczóskert, Szondi u. 6 szám. 1197

Kétszobás,
lakás, esetleg hentesüzlet helyiséggel kiadó. — Deák Ferenc u. 26. 1217

Monostorpályi ut 64.
számu ház egész udvarral 15-ére kiadó, vagy eladó. Értekezni Püspöki palota, I. kapu, házmesternél. 1211

Komlóssy ut 42.
Háromszobás, zárt verandás villaépület, vízvezetékkel, teljes komforttal kiadó. Értekezni ugyanott. 1210

Kiadó
uccai lakás 3 szoba, elő szoba, konyha, mellékhelyiségekkel nov 1-ére Lorántffy 19. Értekezni Darabos 3. 1199

Két szoba,
konyha kiadó. Kishegyesi ut 38. 1202

Butorozott szoba

Bútorozott
szoba kiadó. Cserepes-ucca 16. 1218

Különbejáratu
bútorozott szoba, egy úrnak kiadó, Kálvintér három, földszint.

Uccai
bútorozott szép tágas szoba kiadó, Mester u. 31. szám. 1929.

Két bútorozott
uccai szoba kiadó, Hatvan ucca 18. II. emelet. 1238

Különbejáratu
csínosan bútorozott szoba kiadó, Klein, Dégenfeld-tér 3. szám. 1237

Kiadó
tágas uccai bútorozott szoba, püspöki palota, I. emelet, 22 ajtó. 1229

Különbejáratu
szépen butorozott uccai szoba előszobával szept. 15-ére kiadó. Simonffy-u. 39. Ugyanott udvari szoba is kiadó. 81f.

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó. Szept 15-ére. Püspöki palota, III. 42. 1194

Csinosan
bútorozott különbejáratu szoba kiadó. Két ur részére. Kigyó u. 11. 1221

Szép
nagy parkettes uccai butorozott szoba kiadó. — Péterfia u. 39. 1215

Különbejáratu
uccai butorozott szoba szept. 1-étől kiadó. — Késes u. 75. 1114

Kétágyas
tiszta bútorozott szoba kiadó, szolid uraknak, esetleg két egymásbanyíló szoba, Csapó ucca 21. sz. kerseztépület. 999

Csínosan
bútorozott szoba, azonnal kiadó, Arany János ucca 56. szám. (Szy.)

Balkonos
elegánsan bútorozott szoba, korrekt úr, vagy hölgy részére kiadó, — Püspöki palota, I. kapu III emelet, 12a ajtó. 69f

Különbejáratu
bútorozott szoba, azonnal kiadó, Lehel ucca 37. szám. — Ugyanott öntött vaskályha eladó. (b.)

Üzlet, mühely, raktár

Kiadó
a Bihari-telepen Kovács ucca 3. szám alatt egy üzlethelyiség, borbély-, vagy fűszerüzletnek, érdeklődni lehet Wesselényi ucca 3. sz. alatt. 1135

Üzlethelyiség
azonnalra kiadó, Sas u. 3. szám alatt. Értekezni lehet dr. Borbély ügyvédnél, ugyanott. 1006

Egy
fűszerüzlet árúval s berendezéssel, azonnal átadó, Rother ucca 4. sz. alatt. 1128

Főtéren levő
jómenetelü élelmiszet üzlet, betegség miatt, — sürgősen átvehető, esetleg betársulható. Cím a kiadóban. 1223

Kiadó üzlet
a legforgalmasabb helyen, Árpádtér 18. szám alatt, hentes- és mészáros üzletnek különösen megfelel, azonnal átvehető. Érdeklődni lehet ugyanott. 1213

Üzlethelyiség
Csapó ucca 38. szám alatt, azonnal kiadó. — Cím a kiadóban. 1230

Eladó ingóság

Ref. Kollégiumból
szén-salak elhordható. Egy darab jókarban levő gáz kandalló eladó 11-a

Két cserépkályha
és nagyobb mennyiségü keritésnek való betonalappal bíró szögvas oszlop eladó, Sesztina ucca 4. szám. 1112

Eladó ház

Eladó
újonnan épült családi-ház. Értekezhetni lehet a tulajdonossal, Homok ucca 127. 1085

Egy
jó családi ház beköltözhető 3 szobás lakással, jutányos áron eladó. — Boldogfalva u. 4. sz. 46a.

Eladó föld

Kiadó
Ondódon, Gál düllőben 7 és fél hold, esetleg 10 hold tanyás föld, kat. hold. Értekezni lehet Garai ucca 10. 1208

Elepen
164 kat. hold tanyás birtok eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet: Kossuth ucca 48 szám alatt. 21-f

Birtok bérlet

Felesbe
azonnal kiadó Elepen 164 hold tanyás birtok. Értekzni lehet Kossuth ucca 48. szám. 21-f

Eladó állatok

Vizsla,
kávébarna, simaszőrü, német pedigrés, fajtiszta, teljesen betanított vadászkutya eladó. Cím Némethy jegyző, Nagykereki. 1133

Eladó
hat darab 130 kg. kövér prima sertés, Honvéd u 35. szám, Prém Miklós. 1204

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF a TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotáclós nyomása.